

AB „Pieno žvaigždės“

Finansinių ataskaitų rinkinys
už metus, pasibaigusius
2017 m. gruodžio 31 d.

Turinys

Informacija apie įmonę	1
Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų rinkinio	2
Nepriklausomo auditoriaus išvada	3
Bendrųjų pajamų ataskaita už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.	11
Finansinės būklės ataskaita	12
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	13
Pinigų srautų ataskaita	14
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	15
Atsakingų asmenų patvirtinimas	55
2017 m. METINIS PRANEŠIMAS	56

Informacija apie įmonę

AB „Pieno žvaigždės“

Telefonas: +370 5 246 1414
Telefaksas: +370 5 246 1415
Įmonės kodas: 124665536
Registruota: Perkūnkiemio g. 3, Vilnius, Lietuva

Valdyba

Vitalis Paškevičius
Voldemaras Klovas
Julius Kvaraciejus
Aleksandr Smagin
Gžegož Rogoža
Regina Kvaraciejienė
Artiom Smagin

Vadovybė

Aleksandr Smagin, generalinis direktorius

Auditorius

„KPMG Baltics“, UAB

Bankai

AB SEB bankas
„Swedbank“, AB
AB Luminor bankas

Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų rinkinio

Valdyba ir vadovybė šiandien aptarė ir patvirtino finansinių ataskaitų rinkinį (toliau – finansinės ataskaitos) bei Įmonės vardu jį pasirašė.

Finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Mūsų nuomone, taikyti apskaitos principai yra tinkami ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Įmonės finansinę būklę, finansinius veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Rekomenduojame, kad finansines ataskaitas patvirtintų Visuotinis akcininkų susirinkimas.

Vilnius, 2018 m. balandžio 25 d.

Vadovybė:



Aleksandr Smagin
Generalinis direktorius



Audrius Statulevičius
Finansų direktorius

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Pieno žvaigždės“ akcininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome AB „Pieno žvaigždės“ (toliau – Įmonė) finansinių ataskaitų auditą. Įmonės finansines ataskaitas sudaro:

- 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita, ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Įmonės 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių metų jos finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą „Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą“ (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimas

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apskaitinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. yra 44 839 tūkst. EUR; 2017 metais pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai: nėra; sukaupti vertės sumažėjimo nuostoliai 2017 m. gruodžio 31 d.: nėra.

Mes remiamės informacija, pateikta šiose finansinių ataskaitų pastabose: Reikšmingi apskaitos principai – „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“, Reikšmingi apskaitos principai – „Vertės sumažėjimas“ ir 8-a pastaba „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“.

Pagrindinis audito dalykas

2015-2017 metais pagrindinėse Įmonės rinkose vyko nemažai reikšmingų pokyčių, kurie pirmiausia yra susiję su Rusijos Federacijos taikomomis sankcijomis prekybai (kurios tebegaliojo ir 2017 metais). Rinkų pokyčiai lėmė tai, kad Įmonės eksporto pardavimai yra reikšmingai sumažėję lyginant su metais iki prekybinių sankcijų įvedimo. Vietiniai pardavimai 2015-2017 metais taip pat mažėjo. Tai lėmė ir mažesnę Įmonės pelningumą.

Aukščiau pateikti faktai kelia riziką, kad tam tikro Įmonės turto vertė gali būti sumažėjusi. Toks vertės sumažėjimas būtų pripažintas ta suma, kuria turto (ar pinigų generuojančio vieneto) apskaitinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę.

Atsiperkamųjų verčių nustatymas yra procesas, reikalaujantis daug reikšmingų sprendimų ir įvertinimų, ypač tokių, kurie susiję su ateities pinigų srautais ir diskonto normomis, taip pat su laukiamais augimo tempais, pagrįstais vadovybės parengtomis veiklos prognozėmis ir planais.

Prognozuojami veiklos pinigų srautai visų pirma yra įtakojami prielaidų dėl Įmonės prekybos apimčių ir gaminamų produktų kainų bei pagrindinių gamybinių kaštų, tokių kaip žaliavos, dydžio. Šios prognozės gali reikšmingai kisti dėl besikeičiančių rinkos sąlygų.

Atsižvelgiant į tai, mes nusprendėme, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Be kitų audito procedūrų, mes atlikome tokias procedūras:

- Įvertinome vidaus kontrolių, skirtų vertės sumažėjimo požymiams nustatyti, pobūdį ir jų įdiegimą;
- Įvertinome, ar Įmonės vertinimai, susiję su atskirų turto vienetų ar pinigų generuojančių vienetų, kurių vertė gali būti sumažėjusi, identifikavimu, yra tinkami;
- Remdamiesi savo supratimu apie Įmonės veiklą ir verslo vienetus, įvertinome, ar turtas tinkamai priskiriamas pinigų generuojantiems vienetams;
- Su mūsų vertinimo specialistų pagalba kritiškai įvertinome nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų atsiperkamosios vertės nustatymui Įmonės naudojamas prielaidas ir įvertinimus. Mūsų darbas apėmė:
 - Įvertinimą, ar Įmonės taikomos pagrindinės makroekonominės prielaidos (įskaitant prielaidas, susijusias su diskonto normomis ir infliacijos dydžiu) yra pagrįstos bei atitinka analitikų bei pramonės šakos ataskaitose pateikiamus rinkos duomenis;
 - Ne rinkoje nustatytų duomenų, tokių kaip pajamų ir sąnaudų prognozės, palyginimą su šiuo metu esamais faktiniais veiklos rezultatais;
 - Įmonės diskontuotų pinigų srautų modelio patikrinimą dėl jo atitikties atitinkamiems apskaitos standartams;
- Įvertinome Įmonės analizę dėl vertės sumažėjimo testavimo rezultatų jautrumo, ypatingą dėmesį skiriant prielaidoms, kurių įtaka testavimo rezultatams gali būti didžiausia, pvz. prielaidoms, susijusioms su diskonto normomis ir veiklos pelnu, pakoreguotu dėl nusidėvėjimo ir amortizacijos.

Atsargų vertinimas

2017 m. gruodžio 31 d. atsargų vertė yra 16 078 tūkst. EUR; atsargų nukainavimo sąnaudos 2017 m. sudaro 1 219 tūkst. EUR.

Mes remiamės informacija, pateikta šiose finansinių ataskaitų pastabose: Reikšmingi apskaitos principai – „Atsargos“ ir 11-oje pastaboje „Atsargos“.

Pagrindinis audito dalykas

Pagrindinė Įmonės veikla yra pieno produktų gamyba ir pardavimas klientams Lietuvoje bei kitose ES šalyse. Iki 2015 metų viena didžiausių Įmonės produkcijos realizavimo rinkų buvo Rusijos Federacija. Tačiau dėl prekybinių sankcijų, taikomų nuo 2015 metų, ši rinka yra neprieinama. Naujų rinkų paieška ir įsitvirtinimas jose yra susijęs su didesne rizika, kad naujoms rinkoms sukurtos ir įsigytos pakavimo medžiagos nebus pilnai panaudotos. Be to, kai kurie produktai, tokie kaip pieno milteliai, yra prekės, kurių rinkos kainos gali reikšmingai svyruoti.

Pagal apskaitos standartų reikalavimus, kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą Įmonė nustato, ar atsargų vertė neviršija jų grynosios realizacinės vertės. Mažai naudojamų atsargų atžvilgiu yra palyginamas turimų atsargų lygis su planuojamu jų panaudojimu ir pardavimu ateityje. Be to, yra įvertinama ar numatomos produkcijos pardavimo kainos nėra sumažėjusios žemiau negu produkcijos savikaina.

Mes skyrėme daug dėmesio šiai sričiai, kadangi vadovybė turi atlikti reikšmingus vertinimus, susijusius su atsargų grynosios realizacinės vertės nustatymu, kurie paremti prielaidomis, tokiomis kaip būsimų pardavimo kainų bei atsargų panaudojimo, priklausančio nuo rinkos paklausos, projekcijos. Pasikeitimai šiose prielaidose gali reikšmingai įtakoti atsargų vertę bei pelną (nuostolius).

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Be kitų audito procedūrų, mes atlikome tokias procedūras:

- Įvertinome vidaus kontrolių, susijusių su atsargų nukainavimo apskaičiavimu, įskaitant tokius aspektus kaip lėtos apyvartos ir nebenaudojamų atsargų identifikavimą bei tikėtinos grynosios realizacinės vertės nustatymą, pobūdį ir jų įdiegimą;
- Analizavome bendrojo pelningumo rodiklį pagal atskirus produktus tam, kad nustatytume produktus, kurie metų eigoje buvo parduodami su nedideliu pelnu arba nuostoliu ir panaudojome šią informaciją metų pabaigos likučių, kuriems gali būti reikalingas nukainavimas, identifikavimui;
- Remdamiesi savo žiniomis apie Įmonės veiklą ir pramonės sektorių, įvertinome prielaidas, naudojamas lėtos apyvartos atsargų panaudojimo projekcijoms parengti, įskaitant pakavimo medžiagų, skirtų tam tikrai rinkai, panaudojimo galimybes produktuose, kurie gali būti parduodami kitose rinkose;
- Patikrinome reikšmingus nenaudojamų atsargų vienetų tam, kad įsitikintume atsargų nukainavimo pilnumu;
- Įvertinome vadovybės atliktų praeities vertinimų tikslumą palygindami einamaisiais metais apskaitytas nebenaudojamų atsargų nurašymo sąnaudas su praėjusiais laikotarpiais apskaitytu šių atsargų nukainavimu;
- Patikrinome, ar atskiroms atsargų kategorijoms taikomas nukainavimas iki grynosios realizacinės vertės yra tinkamas, atsižvelgiant į šių atsargų pardavimo kainas po metų pabaigos bei įvertintas pardavimo išlaidas, nustatytas remiantis produkcijos pristatymo klientams kaštais;
- Įvertinome atskleidimų, susijusių su atliekamais nukainavimo iki grynosios realizacinės vertės vertinimais, pakankumą.

Klientų skatinimo susitarimai

Mes remiamės informacija, pateikta šiose finansinių ataskaitų pastabose: Reikšmingi apskaitos principai – „Pajamos“ ir 1-oje pastaboje „Veiklos segmentai“.

Pagrindinis audito dalykas

Pajamos yra vertinamos, atsižvelgiant į pardavimų nuolaidas ir kitas skatinimo priemones, kurias Įmonė teikia klientams. Tokiu būdu, 167 753 tūkst. EUR pajamų suma už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d., yra pateikiama atskaičius minėtas klientams suteiktas nuolaidas, kurių įtaka laikotarpio pelnui ar nuostoliams yra reikšminga.

Dėl didelio sutartinių sąlygų skaičiaus ir jų įvairovės, nuolaidų ir kitų skatinimo priemonių, priklausančių nuo pardavimų, įvertinimas yra sudėtingas. Yra daug atskirų susitarimų su klientais, kuriuos Įmonė turi kontroliuoti. Tokiu būdu, gali egzistuoti rizika, kad minėtos pardavimų nuolaidos bus neteisingai įtrauktos arba neįtrauktos į ataskaitinio laikotarpio ar metų pabaigoje sukauptas sumas, arba apskaitytos sumos bus neteisingai apskaičiuotos. Ne visos sukauptos nuolaidų sumos yra klientų patvirtintos finansinių ataskaitų sudarymo datą, nežiūrint į tai, kad nuolaidų skaičiavimo laikotarpiai yra retrospektyvūs ir daugeliu atvejų sutampa su metų pabaiga gruodžio 31 d.

Todėl, audito metu buvo skirtas didelis dėmesys tam, kad gautume pakankamų įrodymų, kad šioje srityje nėra reikšmingų iškreipimų.

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Be kitų audito procedūrų, mes atlikome tokias procedūras:

- Įvertinome vidaus kontrolių, susijusių su nuolaidų ir kitų kliento skatinimo priemonių apskaičiavimo ir apskaitymo procesu, pobūdį ir jų įdiegimą;
- Atrankos būdu patikrinome sutarčių su pagrindiniais klientais atitinkamas sąlygas ir perskaičiavome suteiktinų nuolaidų sumas pagal sutartyse numatytas sąlygas. Taip pat patikrinome kreditines sąskaitas ir mokėjimus, apskaitytus po metų pabaigos;
- Remdamiesi patvirtinimais, gautais iš Įmonės vadovybės, bei valdybos posėdžių protokoluose nurodyta informacija, įvertinome Įmonės mums pateiktų sutarčių su klientais sąrašo pilnumą;
- Iš atrankos būdu pasirinktų klientų gavome gautinų sumų patvirtinimo laiškus ir, jeigu buvo, išsiaiškinome reikšmingus skirtumus tarp patvirtinimo laiškuose nurodytų ir Įmonės apskaitos registruose apskaitytų sumų;
- Atrankos būdu parinktų po metų pabaigos atliktų nuolaidų mokėjimų sumoms patikrinome ar jos, jeigu buvo reikalinga, buvo sukauptos finansinėse ataskaitose metų pabaigoje.

Veiklos tęstinumo apskaitos principas

Mes remiamės informacija, pateikta šiose finansinių ataskaitų pastabose: Reikšmingi apskaitos principai – „*Parengimo pagrindas*” ir 16-oje pastaboje „*Palūkanas uždirbančios paskolos ir įsiskolinimai*”.

Pagrindinis audito dalykas

Įmonės finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo apskaitos principu. 2017 metais, didžiąja dalimi dėl reikšmingai išaugusios žaliavinio pieno kainos ir su tuo susijusio produktų pelningumo sumažėjimo visose rinkose, Įmonė patyrė 1.7 mln. EUR gryųjų nuostolių. Be to, 2017 m. gruodžio 31 d. Įmonė nevykdė vieno iš finansinių rodiklių, nustatyto sutartyse su bankais. Dėl šios priežasties visos skolos bankams buvo perklasifikuotos į trumpalaikius įsipareigojimus 2017 m. gruodžio 31 d. Dėl šio skolų perklasifikavimo 2017 m. gruodžio 31 d. trumpalaikiai įsipareigojimai viršija trumpalaikį turtą 20.5 mln. EUR suma. Todėl vadovybė parengė veiklos tęstinumo apskaitos principo įvertinimą.

Įmonės veiklos tęstinumo įvertinimas buvo paremtas pinigų srautų prognozėmis, kurios, vadovybės vertinimu, pagrindžia, kad Įmonė turės pakankamai resursų tam, kad tęsti veiklą numatomoje ateityje. Šių prognozių parengimas apėmė reikšmingų prielaidų ir vertinimų taikymą. 2018 m. balandžio 12 d. Įmonė gavo iš bankų patvirtinimą, kad bankai sutinka netaikyti finansavimo sutartyse numatytų sankcijų dėl aukščiau paminėto sutartinio finansinio rodiklio nevykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. Vadovybė nusprendė, kad, įvertinus šių prielaidų ir vertinimų pasikeitimų galimą įtaką, neatsiranda reikšmingų neapibrėžtumų dėl įvykių ir aplinkybių, kurie gali kelti reikšmingą abejonę dėl Įmonės galimybės tęsti veiklą.

Įmonės taikomas veiklos tęstinumo apskaitos principas yra pagrindinis audito dalykas dėl su juo susijusio neapibrėžtumo lygio, ir, tokiu būdu, didelio lygmens vertinimo, reikalingo Įmonės ateities planų ir jų finansinių pasekmių įvertinimui.

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Be kitų audito procedūrų, mes atlikome tokias procedūras:

- Aptarėme su vadovybės nariais ateities veiklos planus, susijusius su veiklos tęstinumo įvertinimu, įskaitant ar šių planų įgyvendinimas, tikėtina, pagerins situaciją, ir ar vadovybės planai yra įgyvendinami esamomis aplinkybėmis;
- Analizavome Įmonės grynojo apyvartinio kapitalo situaciją 2017 m. gruodžio 31 d. tam, kad įvertintume likvidžių lėšų pakankumą trumpalaikių finansinių įsipareigojimų padengimui;
- Įvertinome piniginių srautų, kurie buvo naudojami veiklos tęstinumo įvertinime, prognozių patikimumą. Be kitų procedūrų, palyginome prognozuojamas išlaidas su istorinėmis išlaidomis, analizavome 2018 m. pirmo ketvirčio faktinius veiklos rezultatus palyginant juos su šio laikotarpio prognozuotais rezultatais, ir kritiškai įvertinome pagrindines prielaidas ir vertinimus, kurie turi didžiausią įtaką prognozėms, įskaitant:
 - Prognozuojamas pajamas pagal produktų grupes;
 - Prognozuojamas veiklos išlaidas;
 - Prognozuojamus finansinės veiklos piniginius srautus.
- Apsvarstėme, ar nuo Įmonės veiklos tęstinumo įvertinimo parengimo datos tapo žinomi papildomi faktai ir informacija;
- Patikrinome Įmonės turimų nepanaudotų kredito limitų buvimą peržiūrėdami sutartis su bankais. Taip pat, perskaičiavome Įmonės parengtus skaičiavimus tam, kad įsitikintume, kad prognozuojami finansiniai rodikliai, kurių turi laikytis Įmonė pagal sutartis su bankais, bus vykdomi;
- Įvertinome, ar, pagal taikomų apskaitos standartų reikalavimus, finansinės ataskaitos pateikia pakankamus atskleidimus apie nustatytus įvykius ir aplinkybes, kurie gali kelti reikšmingą abejonę dėl Įmonės galimybės tęsti veiklą.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, ir Socialinės atsakomybės ataskaitoje, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, ar mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji neatrodo kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Įmonės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar Įmonės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Įmonės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Įmonės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, buvo parengtas laikantis LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jei nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą, parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Įmonės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Įmonę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Įmonės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, planuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klatojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Įgyjame supratimą apie su auditu susijusias vidaus kontroles tam, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl įmonės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados yra pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad įmonė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informuojame apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

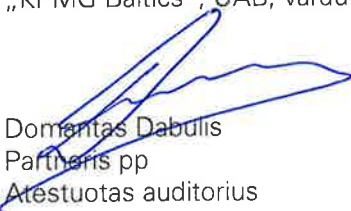
Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2003 metais buvome pirmą kartą paskirti atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu atnaujinamas kiekvienais metais ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 15 metų.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Įmonei ir jos Audito komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Įmonei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų nei finansinių ataskaitų audito paslaugų.

„KPMG Baltics“, UAB, vardu



Domantas Dabulis
Partneris pp
Atestuotas auditorius

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. balandžio 25 d.

Bendrujų pajamų ataskaita už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastaba	2017 m.	2016 m. Perskaičiuota*
Pajamos	1	167 753	150 126
Pardavimų savikaina	3	(140 478)	(118 627)
Bendrasis pelnas	1	27 275	31 499
Kitos veiklos pajamos	2	436	490
Kitos veiklos sąnaudos	2	(140)	(297)
Pardavimų ir platinimo sąnaudos	3	(18 017)	(17 360)
Administracinės sąnaudos	3	(12 221)	(11 564)
Veiklos pelnas (nuostoliai)		(2 667)	2 768
Finansinės veiklos pajamos	4	196	34
Finansinės veiklos sąnaudos	5	(918)	(1 028)
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos		(722)	(994)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		(3 389)	1 774
Pelno mokesčio sąnaudos	6	1 661	63
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		(1 728)	1 837
Iš viso kitos bendrosios pajamos, atėmus mokesčius		-	-
Ataskaitinių metų bendrosios pajamos iš viso		(1 728)	1 837
Pelnas (nuostolis), tenkantis 1 akcijai (Eur)	7	(0.04)	0.04
Sumažintas pelnas (nuostolis), tenkantis 1 akcijai (Eur)	7	(0.04)	0.04

* Žr. 26-ą pastabą.

Pastabos, pateikiamos 15 - 54 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės būklės ataskaita

tūkst. Eur	Pastaba	2017 12 31	2016 12 31 Perskaičiuota*	2016 01 01 Perskaičiuota*
Turtas				
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	8	44 839	46 230	48 352
Nematerialusis turtas	9	101	93	72
Parduoti laikomos investicijos	10	22	22	80
Ilgalaikės gautinos sumos	12	636	282	290
Atidėtasis mokestis	18	441	280	234
Iš viso ilgalaikio turto		46 039	46 907	49 028
Atsargos	11	16 078	12 629	14 293
Pelno mokesčio turtas	12	440	845	-
Gautinos sumos ir kitas turtas	12	12 463	13 682	12 609
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	13	256	841	551
Iš viso trumpalaikio turto		29 237	27 997	27 453
Iš viso turto		75 276	74 904	76 481
Akcininkų nuosavybė				
Akcinis kapitalas		13 089	13 089	14 394
Akcijų priedai		7 891	7 891	7 891
Rezervai		2 200	2 130	9 030
Nuosavos akcijos		-	-	(6 660)
Nepaskirstytasis rezultatas		752	6 495	5 479
Iš viso akcininkų nuosavybės	14	23 932	29 605	30 134
Įsipareigojimai				
Subsidijos	15	593	689	930
Palūkanas uždirbančios paskolos ir įsiskolinimai	16	37	22 450	26 200
Išmokos darbuotojams	17	784	784	784
Atidėtasis mokestis	18	-	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	19	227	-	-
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų		1 641	23 923	27 914
Išvestinės finansinės priemonės	20	208	330	187
Palūkanas uždirbančios paskolos ir įsiskolinimai	16	32 484	6 013	4 600
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	19	17 011	15 033	13 578
Mokėtinas pelno mokestis		-	-	68
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų		49 703	21 376	18 433
Iš viso įsipareigojimų		51 344	45 299	46 347
Iš viso akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų		75 276	74 904	76 481

* Žr. 26-ą pastabą.

Pastabos, pateikiamos 15 - 54 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

tūkst. Eur	Pas- taba	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Privalo- masis rezervas	Nuosavo s akcijos	Perkaino- jimo rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso akcininkų nuosavybės
2016 m. sausio 1 d. kaip pateikta anksčiau		14 394	7 891	1 570	(6 660)	3 088	7 460	4 437	32 180
Apskaitos politikos pakeitimo įtaka	26	-	-	-	-	(3 088)	-	1 042	(2 046)
2016 m. sausio 1 d. perskaičiuotas likutis		14 394	7 891	1 570	(6 660)	-	7 460	5 479	30 134
Bendrosios pajamos už laikotarpį (perskaičiuota)									
2016 m. grynasis pelnas		-	-	-	-	-	-	1 837	1 837
Kitos bendrosios pajamos		-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso bendrųjų pajamų už laikotarpį (perskaičiuota)		-	-	-	-	-	-	1 837	1 837
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale									
Pervedimai į/iš rezervų		-	-	-	-	-	(1 545)	1 545	-
Dividendai		-	-	-	-	-	-	(2 482)	(2 482)
Kitos pajamos	23	-	-	-	-	-	-	116	116
Akcinio kapitalo mažinimas	14	(1 305)	-	-	6 660	-	(5 355)	-	-
Iš viso sandorių su savininkais		(1 305)	-	-	6 660	-	(6 900)	(821)	(2 366)
2016 m. gruodžio 31 d. perskaičiuotas likutis	14	13 089	7 891	1 570	-	-	560	6 495	29 605
2017 m. sausio 1 d.		13 089	7 891	1 570	-	-	560	6 495	29 605
Bendrosios pajamos už laikotarpį									
2017 m. grynasis nuostolis		-	-	-	-	-	-	(1 728)	(1 728)
Kitos bendrosios pajamos		-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso bendrųjų pajamų už laikotarpį		-	-	-	-	-	-	(1 728)	(1 728)
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale									
Pervedimai į/iš rezervų		-	-	-	-	-	70	(70)	-
Dividendai		-	-	-	-	-	-	(4 062)	(4 062)
Kitos pajamos	23	-	-	-	-	-	-	117	117
Iš viso sandorių su savininkais		-	-	-	-	-	70	(4 015)	(3 945)
2017 m. gruodžio 31 d.	14	13 089	7 891	1 570	-	-	630	752	23 932

Pastabos, pateikiamos 15 - 54 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Pinigų srautų ataskaita

už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

tūkst. Eur

	Pastaba	2017 m.	2016 m.
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos			
Pelnas (nuostoliai) už metus		(1 728)	1 837*
Koregavimai:			
Nusidėvėjimas ir amortizacija	8, 9	7 390	7 618*
Subsidijų amortizacija	15	(159)	(241)
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų perleidimo ir nurašymo rezultatas		(33)	52*
Parduoti laikomų investicijų perleidimo rezultatas		-	25
Abejotinų ir nurašytų skolų sąnaudos	12	4	-
Pasikeitimas atostogų rezerve	19	33	(16)
Atsargų nukainavimo ir nurašymo sąnaudos		1 219	539
Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pasikeitimas	20	(122)	143
Palūkanų pajamos/sąnaudos, grynąja verte	4,5	755	724
Pelno mokesčio sąnaudos	6	(1 661)	(63)*
		5 698	10 618
Atsargų pokytis		(4 668)	1 126
Gautinų sumų pokytis		1 200	(1 073)
Mokėtinų sumų pokytis		2 916	861
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos		5 146	11 532
Sumokėtos palūkanos		(789)	(740)
Sumokėtas/gautas pelno mokestis		650	(929)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		5 007	9 863
Pinigų srautai iš investicinės veiklos			
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimas	8	(5 563)	(5 172)
Nematerialiojo turto įsigijimas	9	(59)	(65)
Pajamos iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų perleidimo		136	382
Pajamos iš parduoti laikomų investicijų perleidimo		-	33
Suteiktos/susigražintos paskolos		(339)	8
Palūkanų pajamos		34	9
Grynieji pinigų srautai panaudoti investicinėje veikloje		(5 791)	(4 805)
Pinigų srautai iš finansinės veiklos			
Gautos paskolos		10 070	4 600
Paskolų grąžinimas		(6 000)	(7 000)
Lizingo mokėjimai		(12)	(9)
Gautos subsidijos		63	-
Išmokėti dividendai		(3 922)	(2 359)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		199	(4 768)
Grynųjų pinigų ir jų ekvivalentų pasikeitimas		(585)	290
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai sausio 1 d.		841	551
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai gruodžio 31 d.		256	841

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

Pastabos, pateikiamos 15 - 54 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Bendroji informacija

AB „Pieno žvaigždės“ (toliau – Įmonė) buveinė yra Perkūnkiemio g. 3 Vilniuje, Lietuvos Respublikoje. AB „Pieno žvaigždės“ buvo įkurta 1998 m. sujungus akcines bendroves „Mažeikių pieninė“, „Pasvalio sūrinė“ ir „Kauno pienas“.

Įmonės pagrindinė buveinė yra Vilniuje, o filialų – Mažeikiuose, Pasvalyje, Kaune ir Panevėžyje.

Visos Įmonės paprastosios akcijos yra kotiruojamos Nasdaq Vilniaus vertybinių popierių biržoje. Tarp AB „Pieno žvaigždės“ akcininkų nėra įmonių ar asmenų, kurie kontroliuotų Įmonę.

Įmonė gamina ir parduoda pieno produktus per tarpininkus bei tiesiogiai į mažmeninės prekybos taškus.

2017 m. vidutinis darbuotojų skaičius buvo 1 735 darbuotojai (2016 m. – 1 768 darbuotojų).

Reikšmingi apskaitos principai

Ataskaitų atitikimas standartams

AB „Pieno žvaigždės“ finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus Europos Sąjungoje (ES).

Finansinės ataskaitos buvo patvirtintos valdybos 2018 m. balandžio 25 d. Įmonės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

Parengimo pagrindas

Finansinėse ataskaitose skaičiai pateikiami Įmonės funkcinė valiuta – eurai, o ataskaitos yra parengtos remiantis istorine savikaina.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo apskaitos principu, numatant, kad Įmonė bus pajėgi vykdyti savo sutartinius finansinius įsipareigojimus kreditoriams kaip yra atskleista 16-oje pastaboje.

Įmonė 2017 metais patyrė 1 728 tūkst. EUR grynujų nuostolių. Pagrindinės nuostolingos veiklos 2017 metais priežastys yra ženkliai išaugusi žaliavinio pieno kaina ir dėl to kritęs parduodamos produkcijos pelningumas visose rinkose. 2017 metais bendrasis pelningumas sumažėjo iki 16.3% palyginus su 2016 metų bendroju pelningumu, kuris buvo 21%.

Kaip yra nurodyta 16-oje pastaboje, Įmonė 2017 m. gruodžio 31 d. nevykdė kredito sutartyse su bankais nustatyto finansinio rodiklio. Dėl šios priežasties finansinės būklės ataskaitoje 2017 m. gruodžio 31 d. visos finansinės skolos bankams yra parodytos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, ir tai sąlygojo trumpalaikių įsipareigojimų perviršį lyginant su trumpalaikiu turtu 20 466 tūkst. EUR suma.

2018 m. balandžio 12 d. Įmonė gavo iš bankų patvirtinimą, kad bankai sutinka netaikyti finansavimo sutartyse numatytų sankcijų dėl aukščiau paminėto sutarties sąlygų pažeidimo. Remiantis 2018 m. 1 ketvirčio rezultatais Įmonė vykdo bankų sutartyse numatytus finansinius rodiklius 2018 m. kovo 31 d.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Parengimo pagrindas (tęsinys)

Kaip yra nurodyta 21-oje pastaboje, per 2018 metus mokėtinos finansinės skolos kartu su palūkanomis pagal sutartyse su kreditoriais numatytus terminus sudaro 8 569 tūkst. EUR. Įmonės vadovybė mano, kad prognozuojami 2018 m. veiklos piniginiai srautai bus pakankami šių įsipareigojimų tinkamam vykdymui. Remiantis pasirašytais kreditavimo sutartimis su bankais, 2018 m. kovo 31 dienai Įmonė turi nepanaudojusi apytiksliai 6 mln. EUR kredito limitų.

Likvidumo valdymo planai yra pagrįsti Įmonės veiklos rezultatų pagerinimu bei susitarimais su bankais dėl finansinių rodiklių vykdymo.

Įmonė 2018 metais planuoja padidinti pardavimus ir pelningumą. Didesni pardavimai didele dalimi yra susiję su numatomu augimu eksporto rinkose. 2017 metais Įmonė pilnai įdiegė mocarela sūrio gaminimo liniją. Vėliau (2018 m. viduryje) bus instaliuota šio sūrio gilesnio apdirbimo įranga ir planuojama, kad naujas produktas bus parduodamas su aukštesne pridėtine verte.

2018 m. 1 ketvirtį Įmonė pasiekė didesnę EBITDA negu planuota pasiekti per šį laikotarpį. Toks rezultatas yra susijęs su augančiu pardavimų pelningumu tiek vietos, tiek ir eksporto rinkose. 2018 metais bendrasis pelningumas gerėja, kuris 2018 m. 1 ketvirtį sudarė 16% palyginus su 13.5% bendruoju pelningumu, buvusiu 2017 m. 1 ketvirtį.

Tuo remiantis, Įmonės vadovybė mano, kad veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymas yra tinkamas ir nėra reikšmingų neapibrėžtumų, susijusių su veiklos tęstinumu.

Rengdama finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios turi įtakos apskaitos principų pasirinkimui bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumoms. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine informacija bei veiksniais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo įvertinimų.

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi. Įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas turi įtakos tiek peržiūros, tiek ateinantiems laikotarpiams.

Vadovybės sprendimai ir vertinimai, taikant TFAS, priimtus taikyti ES, kurie reikšmingai įtakoja finansines ataskaitas, yra aptariami 30 psl.

Operacijos užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos eurais operacijos dieną galiojančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami eurais finansinės būklės ataskaitos dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Skirtumai, atsiradę dėl valiutos kursų pasikeitimo, apskaitomi pelne (nuostoliuose). Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, kurie apskaitomi istorine savikaina, yra įvertinami eurais sandorio dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, apskaitomi tikrąja verte, įvertinami eurais valiutos keitimo kursu, kuris buvo jų tikrosios vertės nustatymo dieną.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai

Nuosavas turtas

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Žemė yra apskaitoma savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimo savikainą sudaro jo įsigijimo kaina, įskaitant importo muitą ir kitus negražintinus pirkimo mokesčius, atimant pirkimo nuolaidas, taip pat visos tiesiogiai su turto įsigijimu ir parengimu numatytam naudojimui susijusios sąnaudos.

Skolinimosi sąnaudos, susijusios su nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų, kuriems yra būtinas ilgas parengimo naudojimui laikotarpis, įsigijimu, statyba ar gamyba, yra kapitalizuojamos kaip dalis nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimo savikainos.

Pačių sukurto turto savikainą sudaro medžiagų ir tiesioginio darbo sąnaudos bei atitinkamai susijusios netiesioginės sąnaudos.

Jeigu nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų dalys turi skirtingą naudingo tarnavimo laikotarpį, tokios dalys apskaitomos kaip atskiri nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vienetai ir nudėvimi per jų tikėtiną naudojimo laikotarpį.

Naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės bei nusidėvėjimo metodai yra peržiūrimi kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai Įmonė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma finansine nuoma. Turtas, įsigytas finansinės nuomos būdu, pripažįstamas Įmonės turtu ir apskaitomas mažesniąja iš turto tikrosios vertės nuomos pradžioje ir minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinės vertės nuomos pradžioje, bei atskaičius nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą.

Vėlesnės išlaidos

Išlaidos, patirtos siekiant pakeisti nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų komponentą, yra kapitalizuojamos tik nurašius pakeičiamojo komponento vertę ir tik jeigu iš to turto tikėtina gautina ekonominė nauda ir naujojo komponento savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos patirtos išlaidos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai yra patiriamos.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas (išskyrus žemę, kuri yra nenudėvima) apskaičiuojamas tiesiniu būdu per numatomą nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingo tarnavimo laiką ir apskaitomas pelne (nuostoliuose). Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra toks:

- pastatai 20-40 metų;
- mašinos ir įrengimai 5-12 metų;
- transporto priemonės ir kitas ilgalaikis turtas 4-20 metų.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laikotarpiu, kurį įsigyja Įmonė, yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimo nuostolius.

Išlaidos, susijusios su įmonėje sukuriama prestižu ir prekiniais ženklais, apskaitomos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai jos yra patiriamos.

Vėlesnės išlaidos

Vėliau patirtos išlaidos, susijusios su nematerialiuoju turtu, kapitalizuojamos tik jeigu jos padidins konkretaus turto, su kuriuo jos susijusios, duodamą ekonominę naudą ateityje. Visos kitos išlaidos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai jos yra patiriamos.

Amortizacija

Amortizacija apskaičiuojama tiesiniu būdu per numatomą nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitoma pelne (nuostoliuose). Nematerialusis turtas yra amortizuojamas nuo turto naudojimo pradžios. Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra nuo 1 iki 3 metų.

Finansinės priemonės

Finansinis turtas yra atitinkamai klasifikuojamas kaip: finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius); investicijos, laikomos iki termino; paskolos ir gautinos sumos arba finansinis turtas galimam pardavimui. Visi finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio atlikimo dieną. Pirmą kartą pripažįstant finansinį turtą, jis yra įvertinamas tikrąja verte, pridėdant, finansinių priemonių, vertinamų ne tikrąja verte per pelną (nuostolius) atveju, tiesiogiai priskiriamas sandorių sąnaudas.

Išvestinės finansinės priemonės

Įmonė laiko išvestines priemones tam, kad apsidraustų nuo palūkanų rizikos. Išvestinės finansinės priemonės pradžioje yra pripažįstamos tikrąja verte, sandoriui priskirtinos sąnaudos yra pripažįstamos pelne arba nuostoliuose, jas patyrus. Po pirminio pripažinimo išvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos tikrąja verte, o susiję pokyčiai apskaitomi pelne arba nuostoliuose.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės priemonės (tęsinys)

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius yra klasifikuojamos kaip galimam pardavimui ir pirminio pripažinimo momentu apskaitomos tikrąja verte pridėdant sandoriui priskirtinas sąnaudas. Vėliau investicijos perkainojamos iki tikrosios vertės, o perkainojimo pelnas ar nuostolis apskaitomas kitose bendrosiose pajamose akcininkų nuosavybėje. Nuvertėjimo nuostoliai, jei yra, pripažįstami pelne (nuostoliuose), jeigu tikrosios vertės sumažėjimas yra ilgalaikis arba reikšmingas. Kai šios investicijos yra parduodamos, sukauptas pelnas ar nuostolis, anksčiau tiesiogiai apskaitytas akcininkų nuosavybėje, apskaitomas pelne (nuostoliuose). Jei tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, investicijos į nuosavybės vertybinius popierius yra apskaitomos savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Finansinių priemonių, skirtų pardavimui, tikroji vertė yra jų kotiruojama kaina ataskaitinę datą.

Finansinės priemonės galimam pardavimui yra Įmonės pripažįstamos (pripažinimas nutraukiamas) tą dieną, kai atsiranda įsipareigojimas pirkti (parduoti) šias priemones.

Kitos finansinės priemonės

Prekybos gautinomis sumomis nėra prekiaujama aktyvioje rinkoje. Jos yra įtraukiamos į trumpalaikį turtą, išskyrus tas, kurių terminas ilgesnis nei 12 mėnesių. Pirkėjų įsiskolinimai ir kitos gautinos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, pridėjus sandorio sąnaudas, tiesiogiai susijusias su finansinio turto įsigijimu ar atsiradimu. Po pirminio pripažinimo paskolos ir gautinos sumos įvertinamos amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei yra, ir taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Apskaičiuotų palūkanų normos metodas yra metodas, kuris tiksliai diskontuoja apskaičiuotas būsimas pinigų išmokas bei įplaukas iki finansinio turto ar įsipareigojimo apskaitinės vertės per tikėtiną to finansinio turto ar įsipareigojimo galiojimo laikotarpį (arba, kur taikytina, per trumpesnę laikotarpį). Trumpalaikės gautinos sumos nediskontuojamos.

Skolinimosi lėšos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte atimant su sandoriu susijusias sąnaudas. Po pirminio pripažinimo įsipareigojimams apskaitomi amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Kiti įsipareigojimams pirminio pripažinimo metu apskaitomi tikrąja verte atėmus tiesiogines sandorio sąnaudas, o vėliau jie apskaitomi amortizuota savikaina. Trumpalaikiai įsipareigojimams nediskontuojami.

Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama finansų rinkose, vertė nustatoma atsižvelgiant į kotiruojamas rinkos kainas. Finansinio turto įvertinimui naudojamos pirkimo kainos, o įsipareigojimų įvertinimui – pardavimo kainos. Visų kitų finansinių priemonių tikrajai vertei nustatyti Įmonė naudoja kitus vertinimo būdus.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės priemonės (tęsinys)

Finansinių priemonių tikroji vertė (tęsinys)

Tikroji vertė nustatoma naudojant žemiau pateiktą tikrosios vertės hierarchiją, kuri atspindi naudojamų kintamųjų reikšmę.

- 1 lygis: kintamieji yra skelbiamos identiškų priemonių rinkos kainos (nekoreguotos) aktyviose rinkose.
- 2 lygis: kintamieji, stebimi tiesiogiai (t. y. kaip kainos) arba netiesiogiai (t. y. išvesti iš kainų). Į šią kategoriją įtraukiamos priemonės, įvertinamos naudojant skelbiamas panašių priemonių rinkos kainas aktyviose rinkose, skelbiamas identiškų arba panašių priemonių rinkos kainas ne tokiose aktyviose rinkose arba kitus vertinimo būdus, kuriems visi reikšmingi kintamieji yra tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi iš rinkos duomenų.
- 3 lygis: nestebimi kintamieji. Į šią kategoriją įtraukiamos visos priemonės, kurios vertinamos naudojant nestebimus kintamuosius ir nestebimi kintamieji turi reikšmingos įtakos priemonių vertinimui. Į šią kategoriją įtraukiamos priemonės vertinamos remiantis skelbiamomis panašių priemonių kainomis; norint atspindėti skirtumus tarp priemonių, reikalingos reikšmingos nestebimos korekcijos arba prielaidos.

Tikroji palūkanas uždirbančios finansinės priemonės vertė nustatoma įvertinus pinigų srautus, diskontuotus taikant rinkos palūkanų normas, kurios taikomos panašioms priemonėms. Tais atvejais, kai finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė reikšmingai skiriasi nuo jų apskaitinės vertės, tikroji tokio finansinio turto ir įsipareigojimų vertė yra atskleidžiama atskirai finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Jei nėra skelbiamos kainos aktyvioje rinkoje, Įmonė naudoja įvertinimo būdus, kurie maksimizuoja atitinkamų stebimų kintamųjų naudojimą ir minimizuoja nestebimų kintamųjų naudojimą. Pasirinktas vertinimo būdas įtraukia visus faktorius, į kuriuos atsižvelgtų rinkos dalyviai, įkainodami sandorį.

Geriausias finansinės priemonės tikrosios vertės šaltinis pradinio pripažinimo metu paprastai yra sandorio kaina, t. y. duoto arba gauto atlygio tikroji vertė. Jei Įmonė nustato, kad tikroji vertė pradinio pripažinimo metu skiriasi nuo sandorio kainos ir tikrosios vertės nepatvirtina nei identiško turto ar įsipareigojimo skelbiama kaina aktyvioje rinkoje, nei nepagrindžia vertinimo būdas, naudojantis tik duomenis iš stebimų rinkų, tai finansinė priemonė pradinio pripažinimo metu vertinama tikrąja verte, pakoreguota taip, kad skirtumas tarp tikrosios vertės pradinio pripažinimo metu ir sandorio kainos būtų atidėtas. Vėliau šis skirtumas pripažįstamas pelne (nuostoliuose) per priemonės galiojimo laikotarpį, bet ne vėliau, kai įvertinimas visiškai pagrįstas stebimais rinkos duomenimis arba sandoris baigiamas.

Atsargos

Atsargos apskaitomos mažesniaja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Grynoji realizacinė vertė apskaičiuojama kaip pardavimo kaina, atėmus numatomas užbaigimo ir pardavimo sąnaudas. Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Savikainą sudaro sąnaudos, susijusios su atsargų įsigijimu ir jų pristatymu iki esamos vietos bei parengimu naudojimui. Kai atsargos yra pasigaminamos bei nebaigtos gamybos atveju, į savikainą įtraukiama ir atitinkama dalis netiesioginių gamybos sąnaudų, paskirstomų pagal normas, apskaičiuotas atsižvelgiant į įprastinį gamybos pajėgumų panaudojimą.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir banko einamosiose sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą neviršija 3 mėn.

Vertės sumažėjimas

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Įmonės turto apskaitinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrima kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Prestižui ir dar neparengtam naudojimui nematerialiajam turtui atsiperkamoji vertė įvertinama kiekvieną finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra pripažįstami, kai turto apskaitinė vertė viršija atsiperkamąją vertę. Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra įtraukiami į pelną (nuostolius).

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kai nuosavybės vertybiniai popieriai priskiriami investicijų galimam pardavimui grupei, reikšmingas arba ilgalaikis vertybinių popierių vertės kritimas žemiau savikainos laikomas vertybinių popierių nuvertėjo požymiu. Jei finansinio turto tikrosios vertės koregavimai yra tiesiogiai pripažįstami akcininkų nuosavybėje ir yra objektyvūs įrodymai, kad šio turto vertė sumažėjo, sukauptas nuvertėjimo nuostolis, kuris buvo pripažintas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje, yra pripažįstamas pelne (nuostoliuose). Sukauptas nuostolis, kuris buvo pripažintas pelne (nuostoliuose), yra skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir esamos tikrosios vertės, atskaičius šio finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius, anksčiau pripažintus pelne (nuostoliuose).

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę palūkanų normą (t. y. apskaičiuotą palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu).

Kito turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas ir turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš to turto naudojimo iki jų dabartinės vertės taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartines rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris negeneruoja nepriklausomų pinigų srautų, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama priskiriant jį pinigų srautus generuojančiai turto grupei, su kuria jis gali būti pagrįstai susiejamas. Įmonė turi tokias pinigus generuojančias turto grupes:

- Turtas, susijęs su sausų pieno produktų ir sūrio veiklos segmentais;
- Turtas, susijęs su šviežių pieno produktų ir kitais neatskleidžiamais segmentais.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolis atstatomas, jeigu vėlesnis atsiperkamosios vertės padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu po to, kai buvo pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis.

Investicijų į nuosavybės priemones, priskiriamas investicijų galimam pardavimui grupei, vertės sumažėjimo nuostoliai nėra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą.

Vertės sumažėjimo nuostoliai prestižui nėra atstatomi. Kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu yra požymių, kad šio nuvertėjimo nebėra ir pasikeitė įvertinimai, naudoti apskaičiuojant atsiperkamąją vertę.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto apskaitinė vertė neviršytų tos vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Nuosavų akcijų pirkimas

Kai superkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, įskaitant tiesiogines sąnaudas, yra apskaitoma kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. Nupirktos nuosavos akcijos yra rodomos atskiru straipsniu akcininkų nuosavybėje kaip neigiama suma.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Mokestis prie pajamų šaltinio, susijęs su dividendų išmokėjimu, pripažįstamas tada, kai atsiranda įsipareigojimas mokėti šiuos dividendus.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi, kai dėl praeities įvykio įmonė turi dabartinę prievolę (teisinę ar konstruktyvią), kuri gali būti patikimai įvertinta, ir kai yra tikėtina, kad šiai prievolei įvykdyti bus reikalingos ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokos. Suma, pripažinta kaip atidėjinys, yra dabartinei prievolei įvykdyti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje reikalingų išlaidų tinkamiausias įvertinimas. Atidėjiniai peržiūrimi kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir koreguojami, kad atspindėtų geriausią einamąjį apskaičiavimą. Atidėjinys panaikinamas, jeigu nebėra tikėtina, kad šiai prievolei įvykdyti bus reikalingos ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokos. Atidėjinys yra naudojamas tik toms išlaidoms, dėl kurių jis iš pradžių buvo pripažintas. Kai pinigų kainos laike poveikis yra esminis, atidėjinio suma yra išlaidų, kurių tikėtinais prireiks įsipareigojimui įvykdyti, dabartinė vertė. Jeigu taikomas diskontavimo metodas, atidėjinių padidėjimas laikui bėgant yra pripažįstamas finansinėmis sąnaudomis.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra pripažįstamos kaip laikotarpio, kurio metu darbuotojai teikė paslaugas, einamosios išlaidos. Jas sudaro atlyginimai ir darbo užmokestis, socialinio draudimo įnašai, premijos, apmokamos atostogos ir kitos išmokos. Visi pensijų įsipareigojimai priklauso valstybei.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Išmokos darbuotojams (tęsinys)

Išeitinės kompensacijos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Įmonė pripažįsta išeitines kompensacijas, kai yra griežtai įpareigota nutraukti su esamais darbuotojais darbo sutartis pagal detalų formalų planą be galimybės jo atsisakyti, arba mokėti išeitines kompensacijas dėl pasiūlymo, skatinančio išeiti iš darbo savo noru.

Pagal atlyginimų planus darbuotojai turi teisę į išmokas jubiliejaus proga ir išeitinę pensijos išmoką. Kiekvienam Įmonės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokos jubiliejaus proga mokamos darbuotojams, kuriems sukanka 50 ir 60 metų.

Atidėjiniai išmokoms jubiliejaus proga ir išeitinėms pensijų išmokoms skaičiuojami individualiai kiekvienam asmeniui, kuris turi teisę jas gauti. Darbuotojui skirtas atidėjinys skaičiuojamas pagal numatomą išmoką, kurią Įmonė yra įsipareigojusi sumokėti pagal vidaus tvarkos taisykles ir įstatyminius reikalavimus. Dabartinė šių įsipareigojimų vertė apskaičiuojama kiekvienų ataskaitinių metų pabaigoje.

Įmonėje šis išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje ilgalaikiuose įsipareigojimuose ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą.

Pajamos

Pajamos iš parduotų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų

Pajamos, pardavus prekes, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tuo metu, kai reikšminga rizika ir nauda, susijusi su prekių nuosavybe, yra perduotos pirkėjui. Pajamos pripažįstamos atskaičius nuolaidas. Pajamos, suteikus paslaugas, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) proporcingai sandorio užbaigtumo laipsniui iki finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos. Paslaugų teikimo užbaigtumo laipsnis įvertinamas atlikto darbo dalies įvertinimo pagrindu. Nuomos pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tiesiniu būdu per nuomos laikotarpį.

Pajamos nepripažįstamos, jeigu yra reikšmingas netikrumas dėl pajamų atgavimo ar susijusių sąnaudų, arba kai yra tikėtinas prekių gražinimas, ar reikšminga rizika ir nauda negali būti laikomi perduotais pirkėjui.

Subsidijos

Subsidijos apskaitoje pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje, kai pagrįstai tikimasi jas gauti ir manoma, kad Įmonė atitinka jų gavimui keliamus reikalavimus. Subsidijos, gautos sąnaudoms padengti, pripažįstamos kitomis pajamomis pelne (nuostoliuose) tuo laikotarpiu, kai minėtos sąnaudos patiriamos. Subsidijos, gautos turto įsigijimo išlaidoms padengti, yra įtraukiamos į kitas pajamas proporcingai minėto turto nusidėvėjimui per numatomą to turto tarnavimo laikotarpį.

Sąnaudos

Veiklos nuomos mokesčiai

Veiklos nuomos mokesčiai pripažįstami pelne (nuostoliuose) tiesioginiu metodu per nuomos laikotarpį.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Sąnaudos (tęsinys)

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitas veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro pelnas (nuostoliai) iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pardavimo ir kiti straipsniai, tiesiogiai nesusiję su pagrindine Įmonės veikla.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansinės veiklos sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos, įvertintos apskaičiuotų palūkanų normos metodu ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo neigiama įtaka (grynąja verte). Finansinio lizingo mokėjimo palūkanų sąnaudų sudedamoji dalis pripažįstama pelne (nuostoliuose), taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Minimalūs nuomos mokėjimai yra paskirstomi į finansines sąnaudas ir nepadengto išsipareigojimo dengimą. Finansinės sąnaudos paskirstomos per visą finansinės nuomos laikotarpį, apskaičiuojant jas pagal pastovią apskaičiuotų palūkanų normą, taikomą nepadengtam išsipareigojimo likučiui.

Finansinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos iš investuotų lėšų, dividendų pajamos ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo teigiama įtaka (grynąja verte). Palūkanų pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) joms kaupiantis, naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Dividendų pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose), kai dividendai paskelbiami ir įgyjama teisė juos gauti.

Pelno mokestis už laikotarpį

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtas mokestis. Pelno mokestis apskaitomas pelne (nuostoliuose), išskyrus kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytais akcininkų nuosavybėje, tada jis apskaitomas akcininkų nuosavybėje.

Einamasis pelno mokestis yra mokestis, apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo pelno, taikant finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną galiojančius ir taikomus tarifus, bei ankstesnių metų pelno mokesčio koregavimai.

Atidėtas mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir išsipareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtas mokestis neskaičiuojamas šiems laikiniams skirtumams: skirtumams, atsiradusiems turto arba išsipareigojimų pradinio pripažinimo momentu, kai tie skirtumai neturi įtakos nei ataskaitinio laikotarpio apskaitytam, nei apmokestinamajam pelnui. Atidėtojo mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir išsipareigojimų padengimo ateityje bei numatomų tada galiosiančių mokesčių tarifų.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tada, kai tikimasi, kad ateityje Įmonė turės pakankamai apmokestinamojo pelno, kuris leis išnaudoti mokestinę naudą. Atidėtojo mokesčio turtas mažinamas tokia suma, kokia mokestinė nauda, tikėtina, nebus realizuota.

Pagrindinis ir sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkanti grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus svertinio vidurkio. Kadangi nėra jokių nuosavą kapitalą mažinančių priemonių, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Segmentai

Segmentas yra įmonės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas (įskaitant sandorius, vykdomus su kitais segmentais), kurios veiklos rezultatus reguliariai tikrina aukščiausias įmonės organas, priimdamas sprendimą dėl išteklių, kuriuos reikia paskirti segmentui ir įvertinti jo veiklos rezultatus, ir kuri teikia atskirą finansinę informaciją. Segmentavimo principai yra pateikiami 1 pastaboje.

Finansinės rizikos valdymas

Vykdydama veiklą, Įmonė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutos riziką ir palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Valdyba yra atsakinga už bendros rizikos valdymo politikos sukūrimą ir priežiūrą. Rizikos valdymo politika kuriama tam, kad būtų galima nustatyti ir analizuoti rizikas, su kuriomis Įmonė susiduria, bei nustatyti jų leistinas ribas. Rizikos valdymo politika ir procesai yra sistemingai peržiūrimi, atsižvelgiant į rinkose ir Įmonės veikloje atsirandančius pokyčius. Taikydama mokymo ir valdymo standartus bei procedūras, Įmonė siekia sukurti konstruktyvią kontrolės aplinką, kurioje darbuotojai aiškiai suprastų savo funkcijas ir atsakomybę. Įmonės vadovybė rizikos valdyme pagrindinį dėmesį skiria finansinių rinkų nenusipėjamumui ir siekia sumažinti galimą neigiamą poveikį Įmonės finansiniams veiklos rezultatams. Kartais Įmonė gali naudoti išvestines finansines priemones, siekdama apsidrausti nuo tam tikrų rizikų.

a) Rinkos rizika

Rinkos rizika – rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Įmonės rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas – valdyti rizikos atviras pozicijas, siekiant optimizuoti grąžą.

Valiutos rizika

Valiutos rizika yra susijusi su pardavimais ir gautinomis sumomis, pirkimais ir mokėtinomis sumomis, skolomis ir skolinimosi sąnaudomis, išreikštais kitomis nei Eur valiutomis. Reikšmingų piniginių straipsnių, išreikštų kitomis nei Eur valiutomis, nėra.

Palūkanų normos rizika

Įmonės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR. Pinigų srautų jautrumo palūkanų normos pokyčiams analizė pateikiama 21 pastaboje.

Įmonė neturi reikšmingų išduotų paskolų arba gautinų sumų su fiksuotomis palūkanų normomis, kurios yra pateikiamos tikrąja verte, tačiau Įmonė susiduria su tikrosios vertės palūkanų normos rizika, susijusia su palūkanų apsikeitimo sandoriais (žr. 20 pastabą).

b) Kredito rizika

Kredito rizika yra Įmonės finansinio nuostolio rizika, jei klientas ar partneris neįvykdo finansinės priemonės sutartinių įsipareigojimų. Kredito rizika yra iš esmės susijusi su sumomis, gautinomis iš Įmonės klientų.

Įmonė turi įdiegusi procedūras, užtikrinančias, kad pardavimai būtų atliekami pirkėjams tik su tinkama kreditavimo istorija ir neviršytų priimtinos kredito rizikos ribos, kurią nustato vadovybė. Kredito koncentracija yra nurodyta šių finansinių ataskaitų 21 pastaboje. Finansinio turto apskaitinė vertė atspindi maksimalią kredito riziką (žr. 21 pastabą).

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

c) Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia Įmonei išlaikyti reikiamą grynujų pinigų kiekį, taip pat finansavimą pagal sutartas pakankamas kreditavimo priemones. Likvidumo rizikos analizė pateikiama 21 pastaboje.

Kapitalo valdymas

Valdybos politika yra palaikyti pakankamą nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis, tam, kad būtų palaikomas investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimas ir galimybės finansuoti veiklos vystymą ateityje. Valdyba seka kapitalo gražos rodiklius ir teikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo Įmonės akcininkams, atsižvelgdama į Įmonės finansinius rezultatus ir strateginius planus.

Valdyba taip pat siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės gražos, kuri galėtų būti pasiekama esant didesniai skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

Įmonė valdo kapitalo struktūrą bei ją koreguoja, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius bei veiklos rizikos pobūdį. Siekdama palaikyti ar koreguoti kapitalo struktūrą, Įmonė gali koreguoti dividendų išmokėjimą akcininkams, gražinti kapitalą akcininkams ar išleisti naujas akcijas. Pokyčių, susijusių su tikslais, principais ar procesais, finansiniais metais, pasibaigusiais 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d., nebuvo.

Pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą Įmonės akcininkų nuosavybė turi sudaryti ne mažiau kaip 50 % akcinio kapitalo.

Naujų standartų ir jų pakeitimų bei naujų išaiškinimų taikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Išskyrus toliau nurodytus pakeitimus, Įmonė nuosekliai taikė apskaitos politiką, išdėstytą aiškinamajame rašte, visiems šiose finansinėse ataskaitose pateiktiems laikotarpiams.

2017 m. sausio 1 d. Įmonė pradėjo taikyti naujus standartus ir standartų pataisas, įskaitant atitinkamas kitų standartų pataisas.

Dar neįsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai

Toliau pateikiami nauji standartai, standartų pataisos ir išaiškinimai nėra privalomi metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. ir, rengiant šias finansines ataskaitas, nebuvo taikyti. Įmonė ketina taikyti šias pataisas joms įsigaliojus.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ ir 15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ paaiškinimai (išleista 2016 m. balandžio 12 d.). (Galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau. Leidžiama taikyti anksčiau.)

Naujajame standarte nustatyta sistema, kuria pakeičiamos esamos pajamų pripažinimo gairės pagal TFAS. Ūkio subjektai taikys penkių žingsnių modelį, kad nustatytų, kada pajamos pripažinti ir kokia suma. Naujajame modelyje nustatyta, kad pajamos turėtų būti pripažįstamos, kada (jei) ūkio subjektas prekės ar paslaugos kontrolę perduoda klientui tokia suma, į kurią ūkio subjektas tikisi turėti teisę.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Dar neįsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

Priklausomai nuo to, ar yra tenkinami tam tikri reikalavimai, pajamos pripažįstamos:

- per tam tikrą laikotarpį tokiu būdu, kuriuo parodoma ūkio subjekto veikla, arba
- tokiu momentu, kai prekių ir paslaugų kontrolė perduodama klientui.

15-ajame TFAS taip pat įtvirtinti principai, kuriuos ūkio subjektas turi taikyti atskleisdamas kokybinę ir kiekybinę informaciją, finansinių ataskaitų naudotojams pranešdamas naudingą informaciją apie pajamų ir pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu, pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

15-ojo TFAS paaiškinimai išaiškina kai kuriuos standarto reikalavimus ir pateikia papildomą pereinamojo laikotarpio išimtį įmonėms, kurios įgyvendina naująjį standartą.

Pataisose išaiškinama kaip:

- sutartyje nustatyti veiklos įsipareigojimą – įsipareigojimą perduoti prekę arba paslaugą pirkėjui;
- atskirti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės arba paslaugos tiekėja), ar agentas (atsakinga už prekės arba paslaugos tiekimo organizavimą); ir
- nustatyti, ar pajamos už licencijos suteikimą turėtų būti pripažintos tam tikru momentu, ar per tam tikrą laikotarpį.

Pataisos ūkio subjektams taip pat pateikia dvi papildomas praktines priemones:

- Ūkio subjektas neprivalo tikslinti sutarčių, kurios buvo įvykdytos iki anksčiausio pateikto ataskaitinio laikotarpio (tik ūkio subjektams, naudojantiems retrospektyvųjį metodą);
- Ūkio subjektas neprivalo retrospektyviai tikslinti sutarčių, kurios buvo pakeistos iki anksčiausio pateikto ataskaitinio laikotarpio pradžios, tačiau vietoje to turi atspindėti bendrą visų pakeitimų, kurie buvo atlikti iki anksčiausio pateikto ataskaitinio laikotarpio pradžios, įtaką (taip pat ir ūkio subjektams, pripažįstantiems sukauptą šio standarto taikymo pirmą kartą poveikį taikymo pirmą kartą datą).

Atlikus analizę, vadovybė nemano, kad pirmą kartą taikant naująjį standartą bus daroma reikšminga įtaka Įmonės finansinėms ataskaitoms. Galima įtaka yra susijusi su reklamos paslaugomis, įsigyjamomis iš Įmonės pirkėjų, kurios 2017 metais sudarė apytiksliai 1 482 tūkst. eurų ir jos nuo 2018 m. sausio 1 d. bus apskaitomos kaip pajamų mažinimas, o ne kaip pardavimų ir platinimo sąnaudos. Pirmą kartą pritaikius šį apskaitos principą, sprendimas dar gali būti peržiūrimas.

9-asis TFAS „Finansinės priemonės“ (2014 m.)

(Galioja 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; taikoma retrospektyviai su tam tikromis išimtimis. Nereikalaujama taisyti ankstesnių laikotarpių informacijos; taisyti ankstesnių laikotarpių informaciją galima, bet tik jei tai įmanoma nesiremiant vėliau įgytomis žiniomis. Leidžiama pradėti taikyti anksčiau.)

Šiuo standartu pakeičiamas 39-asis TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“, tačiau toliau taikoma 39-ojo TAS išimtis dėl finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų portfelio palūkanų normos pozicijos tikrosios vertės apsidraudimui. Ūkio subjektai gali pasirinkti apskaitos politiką: taikyti 9-ajame TFAS nustatytus apsidraudimo apskaitos reikalavimus ar toliau taikyti esamus, 39-ajame TAS nustatytus, apsidraudimo apskaitos reikalavimus visai apsidraudimo apskaitai.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Dar neįsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

Nors leistini finansinio turto vertinimo pagrindai – amortizuota savikaina, tikroji vertė kitose bendrosiose pajamose, tikroji vertė pelne (nuostoliuose) – yra panašūs į 39-ajame TAS nustatytus vertinimo pagrindus, grupavimo į atitinkamas vertinimo grupes kriterijai labai skiriasi.

Finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- finansinis turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas – laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus; ir
- dėl finansinio turto sutarties sąlygų nustatytais datomis gali atsirasti pinigų srautų, kurie yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimai.

Be to, dėl ne prekybos nuosavybės priemonių bendrovė gali pasirinkti neatšaukiamai teikti vėlesnius tikrosios vertės pokyčius (įskaitant užsienio valiutos keitimo pelną ir nuostolius) kitose bendrosiose pajamose. Šie jokiais aplinkybėmis nėra perklasifikuojami į pelną ar nuostolius.

Skolos priemonių, įvertintų tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, palūkanų pajamos, tikėtini kredito nuostoliai ir užsienio valiutos keitimo pelnas ir nuostoliai pripažįstami pelnu arba nuostoliais taip pat kaip ir finansinio turto, apskaityto amortizuota savikaina, atveju. Kitas pelnas (nuostoliai) pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, o nutraukus pripažinimą perklasifikuojamas į pelną ar nuostolius.

9-ajame TFAS nustatytame vertės sumažėjimo modelyje 39-ojo TAS patirtų nuostolių modelis pakeičiamas į ateitį orientuotu tikėtinų kredito nuostolių modeliu; tai reiškia, kad nebėra būtina, kad nuostolio įvykis būtų įvykęs prieš pripažįstant vertės sumažėjimo atidėjinius. Naujasis vertės sumažėjimo modelis bus taikomas finansiniam turtui, vertinamam amortizuota savikaina arba tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, išskyrus investicijas į nuosavybės priemones ir sutarčių turtą.

Pagal 9-ąjį TFAS atidėjiniai nuostoliams bus nustatomi remiantis vienu iš toliau nurodytų pagrindų:

- Tikėtini 12-os mėnesių kredito nuostoliai – tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų dienos; ir
- Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai – tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per visą tikėtiną finansinės priemonės galiojimo laikotarpį.

9-ajame TFAS yra pateikiamas bendrasis apsidraudimo apskaitos modelis, pagal kurį apsidraudimo apskaita yra labiau suderinta su rizikos valdymu. Apsidraudimo sandorių rūšys – tikrosios vertės apsidraudimo sandoris, pinigų srautų apsidraudimo sandoris ir grynosios investicijos į užsienyje veikiančią ūkio subjektą apsidraudimo sandoris – nesikeičia, tačiau ūkio subjekto vadovybė turės priimti papildomas vertinimo sprendimus.

Standarte nustatoma naujų reikalavimų siekiant taikyti apsidraudimo apskaitą, ją tęsiant ar nutraukiant; pagal šį standartą prie apdraustųjų objektų taip pat galima priskirti papildomas pozicijas.

Būtina išsamiai atskleisti papildomą informaciją dėl ūkio subjekto rizikos valdymo ir apsidraudimo veiklos.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Dar neįsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

Įmonė nemano, kad 9-asis TFAS turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms. Dėl Įmonės veiklos pobūdžio ir turimų finansinių priemonių rūšių nemanoma, kad Įmonės finansinių priemonių grupavimas ir vertinimas pagal 9-ąjį TFAS reikšmingai keisis.

16-asis TFAS „Nuoma“ (Galioja 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti anksčiau, jeigu ūkio subjektas taiko ir 15-ąjį TFAS.)

16-uoju TFAS pakeičiamas 17-asis TAS „Nuoma“ ir susiję aiškinimai. Šiuo standartu panaikinamas šiuo metu taikomas nuomininkų dvigubos apskaitos modelis; vietoj jo įmonių reikalaujama didžiąją dalį nuomos sandorių apskaityti finansinės būklės ataskaitoje pagal vieną modelį, panaikinant atskirtį tarp veiklos ir finansinės nuomos.

Pagal 16-ąjį TFAS sutartis yra nuoma arba ją apima, jeigu ji suteikia teisę valdyti identifikuoto turto naudojimą tam tikrą laiką mainais už atlygį. Pagal naująjį modelį reikalaujama, kad tokioms sutartims nuomininkas pripažintų teisę naudoti turtą ir nuomos įsipareigojimus. Teisė naudoti turtą yra nudėvima, o įsipareigojimas kaupia palūkanas. Dėl to daugumos nuomos sandorių atvejais susidarys išankstinių sąnaudų, net tuo atveju, kai nuomininkas moka pastovius metinius nuomos mokesčius.

Naujuoju standartu nustatoma ribotos apimties išimčių nuomos sandoriams, kurie apima:

- nuomos sandorius, kai nuomos laikotarpis neviršija 12 mėnesių, o sandoris nesuteikia galimybių pirkti; ir
- nuomos sandorius, kuriuose pagrindinis turtas yra mažavertis (angl. small-ticket leases).

Tačiau nuomotojo apskaita iš esmės liks nepakitusi, o atskirtis tarp veiklos ir finansinės nuomos bus išlaikyta.

Įmonė atliko pirminį naujojo standarto įtakos įvertinimą, tačiau dar neužbaigė detalios analizės. 16-ojo TFAS įtaka finansinėms ataskaitoms pirmojo pritaikymo laikotarpyje priklausys nuo ateities ekonominės aplinkos, įskaitant Įmonės skolinimosi kaštus 2019 m. sausio 1 d., nuomos sutarčių portfelio struktūrą tai datai, bei Įmonės sprendimų dėl praktinių palengvinimų bei pripažinimo išimčių taikymo.

Šiuo metu yra nustatyta, kad Įmonė turės pripažinti naują turtą ir įsipareigojimus, susijusius su nuomojamomis patalpomis bei transporto priemonių, krautuvų ir kito turto veiklos nuoma. 2017 m. gruodžio 31 d. būsimieji minimalūs nediskontuoti mokėjimai, susiję su šio turto nuoma pagal nenutrauktinas nuomos sutartis, sudaro 1 656 tūkst. EUR (žr. 16-ą pastabą).

Be to, pagal minėtas nuomos sutartis patiriamų sąnaudų rūšis pasikeis, kadangi pagal 16-ąjį TFAS tiesiniu metodu apskaitomos nuomos sąnaudos bus pakeistos turto naudojimo teisės nusidėvėjimo sąnaudomis bei palūkanų sąnaudomis, susijusiomis su nuomos įsipareigojimu.

Įmonės turimoms finansinės nuomos sutartims reikšmingų pasikeitimų nenumatoma.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Dar neįsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos „Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios ar bendrosios įmonės“ (Europos Komisija nusprendė atidėti patvirtinimą neapibrėžtam laikui).

Pataisose smulkiau paaiškinama, kad sandoriuose su asocijuotąja ar bendrąja įmone pelno ir nuostolių pripažinimo dydis priklauso nuo to, ar parduotas turtas ar turto įnašas laikomas verslu, pvz.:

- visas pelnas ar nuostoliai yra pripažįstami, kai investuotojo ir jo asocijuotosios ar bendrosios įmonės sudaromas sandoris apima turto ar kelių turto vienetų, kurie sudaro verslą (nesvarbu, ar jis yra patrunuojamojoje įmonėje, ar ne), perleidimą;
- pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš dalies, kai investuotojo ir jo asocijuotosios ar bendrosios įmonės sandoris apima turtą, kuris verslo nesudaro, net jei šis turtas yra patrunuojamojoje įmonėje.

Įmonė nemano, kad pataisos, pirmą kartą jas pritaikius, turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Įmonė neturi asocijuotųjų ar bendrųjų įmonių.

17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ (Galioja 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams; taikoma perspektyviai. Leidžiama taikyti anksčiau)

17-uoju TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuris 2004 m. buvo pristatytas kaip laikinas standartas. 4-asis TFAS leido įmonėms apskaityti draudimo sutartis remiantis nacionaliniais apskaitos standartais, o tai nulėmė daugybės skirtingų metodų taikymą.

17-asis TFAS išsprendžia 4-ojo TFAS sukeltas palyginimo problemas, kadangi reikalaujama, kad visos draudimo sutartys būtų apskaitomos nuosekliai, taip suteikiant naudą tiek investuotojams, tiek draudimo bendrovėms. Draudimo įsipareigojimai bus apskaitomi esamomis vertėmis, o ne istorine savikaina.

Įmonė mano, kad pataisos, pirmą kartą jas pritaikius, neturės įtakos Įmonės finansinių ataskaitų pateikimui, nes Įmonė nevykdo draudimo veiklos.

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją, bei pagrįstai tikėtiniais ateities įvykiais.

Įmonė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai veikia turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimas

Įmonė kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą įvertina, ar yra indikacijų, rodančių, kad turto vertė gali būti sumažėjusi. Jeigu tokios indikacijos yra nustatomos, Įmonė apskaičiuoja turto atsiperkamąją vertę. Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: turto arba pinigų generuojančio vieneto tikroji vertė, sumažinta pardavimo sąnaudomis arba turto naudojimo vertė.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai (tęsinys)

Finansinių priemonių tikroji vertė

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Įmonės finansines priemones, apskaitomas tikrąja verte, sudarė palūkanų normos apsiskeitimo sandoriai su bankais. Tikrosios vertės nustatymo principai yra pateikti 21 pastaboje.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė peržiūri gautinas sumas, įvertindama vertės sumažėjimą bent kartą per ketvirtį. Įmonė, nusprenddama, ar vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti apskaityti, įvertina, ar yra prieinamų įrodymų, rodančių, kad pinigų srautai iš kiekvieno kliento pastebimai sumažės. Tokiais įrodymais gali būti duomenys, rodantys pablogėjusius kliento mokėjimus ir kt.

Atsargų nukainojimas iki grynosios realizacinės vertės

Įmonė bent kartą per ketvirtį peržiūri atsargas, įvertindama ar apskaitinė vertė neviršija jų grynosios realizacinės vertės. Mažai naudojamų atsargų atžvilgiu yra palyginamas turimų atsargų lygis su planuojamu jų panaudojimu ir pardavimu ateityje. Be to, yra įvertinama ar numatomos produkcijos pardavimo kainos nėra sumažėjusios žemiau negu produkcijos savikaina.

Nematerialiojo ir nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingo tarnavimo laikotarpiai

Turto naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi bent kartą metuose. Jie keičiami, kai reikia, atsižvelgiant į technologinius pasikeitimus, tolesnį ekonominį panaudojimą ir turto faktinę būklę.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Įmonė pripažįsta atidėtojo mokesčio turtą, remdamasi vadovybės vertinimais, kad ateityje Įmonė gali uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno šiai mokestinei naudai panaudoti. Vadovybės vertinimai yra paremti vidiniais biudžetais ir prognozėmis.

Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Išmokų darbuotojams atidėjiniui pripažinti būtina įvertinti tikėtinus ekonominę naudą teikiančius išteklius ir tiksliai apskaičiuoti išlaidas, būtinas esamam įsipareigojimui įvykdyti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Išsami informacija apie taikomus apskaičiavimus ir jų įtaką finansinėms ataskaitoms atskleidžiama 17 pastaboje.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1. Veiklos segmentai

Segmentavimo pagrindas

Įmonė gamina ir parduoda įvairius pieno produktus. Finansiniai veiklos rezultatai yra analizuojami pagal atskiras pieno produktų rūšis.

Tam tikros pieno produktų rūšys turi panašias ekonomines charakteristikas. Atsižvelgiant į tai, pieno produktų rūšys buvo agreguotos į atskleidžiamus segmentus. Agregavimo metu taip pat yra įvertinami pieno produktų rūšių panašumai tokiais aspektais: gamybos proceso panašumas, klientų tipas bei geografinės zonos, produktų pardavimo būdai.

Įmonė nustatė tokius atskleidžiamus segmentus: sūriai, sausi pieno produktai ir švieži pieno produktai.

Įmonės vadovybė peržiūri atskleidžiamų segmentų vidines valdymo ataskaitas mažiausiai kas ketvirtį. Kitas veiklos rūšis sudaro ledų gamyba, kita produkcija ir prekės, paslaugos. Nei vienas iš šių veiklos segmentų neatitiko kiekybinių rodiklių atskleidžiamų segmentų pateikimui 2016 ir 2017 metais.

Informacija apie atskleidžiamus segmentus

Žemiau yra pateikiama informacija, susijusi su kiekvienu atskleidžiamu segmentu. Segmento veiklos rezultatų įvertinimui yra naudojamas segmento bendrasis pelnas, kadangi, vadovybės nuomone, ši informacija yra labiausiai tinkama vertinant atitinkamų segmentų veiklą. Segmentų informacija yra parengta pagal tokius pačius apskaitos principus kaip ir tie, kurie yra naudojami Įmonės finansinėse ataskaitose. Atsargų nukainavimo ir nurašymo sąnaudos nėra įtrauktos į bendrojo pelno rodiklį (žr. 3-ią pastabą).

2017 m., tūkst. Eur

	Sūriai	Sausi pieno produktai	Švieži pieno produktai	Iš viso atsklei- džiamų segmentų	Visi kiti segmentai	Iš viso
Pardavimai	36 095	9 076	114 986	160 157	7 596	167 753
Bendrasis pelnas	3 082	(771)	22 977	25 288	1 987	27 275
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(1 458)	(390)	(3 716)	(5 564)	(422)	(5 986)
Kiti reikšmingi nepiniginiai straipsniai:						
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo sąnaudos	-	-	-	-	-	-
Atsargų nukainavimo ir nurašymo sąnaudos	37	(1 001)	(247)	(1 211)	(8)	(1 219)
Kapitalo investicijos	2 948	-	1 941	4 889	1 222	6 111

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1. Veiklos segmentai (tęsinys)

2016 m., tūkst. Eur

	Sūriai	Sausi pieno produktai	Švieži pieno produktai	Iš viso atskleidžiamų segmentų	Visi kiti segmentai	Iš viso
Pardavimai	29 157	9 131	105 491	143 779	6 347	150 126
Bendrasis pelnas	3 168	(1 346)	28 057*	29 879*	1 620	31 499*
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(1 384)	(434)	(3 973)*	(5 791)*	(483)	(6 274)*
Kiti reikšmingi nepiniginiai straipsniai:						
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo sąnaudos	-	-	-	-	-	-
Atsargų nukainavimo ir nurašymo sąnaudos	(114)	163	(418)	(369)	(170)	(539)
Kapitalo investicijos	437	-	4 569	5 006	947	5 953

Informacijos apie atskleidžiamus segmentus sutikrinimas su finansinių ataskaitų sumomis

Segmentų pajamos ir bendrasis pelnas iš viso sutampa su finansinėse ataskaitose pateiktomis sumomis. Kitų straipsnių sutikrinimas pateikiamas žemiau.

2017 m., tūkst. Eur

	Atskleidžiami segmentai iš viso	Visi kiti segmentai	Koregavimai	Sumos pagal finansines ataskaitas
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(5 564)	(422)	(245)	(6 231)
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo sąnaudos	-	-	-	-
Atsargų nukainavimo ir nurašymo sąnaudos	(1 211)	(8)	-	(1 219)
Kapitalo investicijos	4 889	1 222	-	6 111

2016 m., tūkst. Eur

	Atskleidžiami segmentai iš viso	Visi kiti segmentai	Koregavimai	Sumos pagal finansines ataskaitas
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(5 791)*	(483)	(215)	(6 489)*
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo sąnaudos	-	-	-	-
Atsargų nukainavimo ir nurašymo sąnaudos	(369)	(170)	-	(539)
Kapitalo investicijos	5 006	947	-	5 953

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1. Veiklos segmentai (tęsinys)

Geografinė informacija

Geografinė informacija detalizuoja Įmonės pajamas ir ilgalaikį turtą pagal Įmonės buveinės šalį, ir kitas šalis. Pajamos pateikiamos pagal kliento geografinę vietą, o ilgalaikis turtas – pagal šio turto buvimo vietą.

Pajamos, tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Lietuva	93 833	95 752
Italija	21 509	15 157
Latvija	9 716	8 502
Vokietija	6 699	3 902
Didžioji Britanija	3 306	3 306
JAV	2 980	2 390
Kitos šalys	29 710	21 117
Iš viso pajamų	167 753	150 126
Ilgalaikis turtas, tūkst. Eur	2017 12 31	2016 12 31
Lietuva	44 477	46 169*
Lenkija	463	154
Kitos šalys	-	-
Iš viso ilgalaikio turto	44 940	46 323

Į ilgalaikį turtą nėra įtraukiamos finansinės priemonės.

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

Dideli pirkėjai

Įmonė turi vieną pirkėją, iš kurio gautos sūrio bei šviežių pieno produktų segmentų pajamos 2017 m. sudarė 19% visų Įmonės pajamų.

Įmonė turi vieną pirkėją, iš kurio gautos sūrio bei šviežių pieno produktų segmentų pajamos 2016 m. sudarė 20.5 % visų Įmonės pajamų.

2. Kita veikla

Kitos veiklos pajamos:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Nuomos ir kitų paslaugų/prekių pajamos	395	489
Grynasis pelnas iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų perleidimo	38	-*
Kitos	3	1
	436	490*

Kitos veiklos sąnaudos:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Su nuoma ir kitų paslaugų/prekių pardavimu susijusios sąnaudos	(140)	(250)
Grynasis nuostolis iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų perleidimo	-	(47)*
	(140)	(297)*

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

3. Pardavimų savikaina, pardavimų ir platinimo, administracinės sąnaudos

Pardavimų savikaina:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Žaliavos ir medžiagos	(110 921)	(86 861)
Personalo išlaikymo sąnaudos	(10 502)	(10 650)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(6 231)	(6 489)*
Kitos sąnaudos	(16 589)	(16 354)
Gatavos produkcijos ir nebaigtos gamybos likučių pasikeitimas	3 765	1 727
	(140 478)	(118 627)*

Pardavimų ir platinimo, administracinės sąnaudos:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Personalo išlaikymo sąnaudos	(11 529)	(11 369)
Marketingas ir reklama	(2 656)	(2 663)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(1 159)	(1 129)*
Produkcijos pristatymo sąnaudos	(1 946)	(1 645)
Kuras	(1 655)	(1 590)
Įvairios paslaugos	(1 482)	(1 281)
Medžiagos ir atsarginės dalys	(1 137)	(1 192)
Atsargų nukainavimo ir nurašymo sąnaudos	(1 219)	(539)
Beviltiškų skolų sąnaudos	(4)	-
Naujų produktų kūrimas	(505)	(415)
Mokesčiai, išskyrus pelno mokesčių	(477)	(538)
Komunalinės sąnaudos	(765)	(765)
Parama	(531)	(481)
Draudimas	(667)	(597)
Apsauga	(562)	(591)
Remontas	(534)	(658)
Veiklos nuomos sąnaudos (lengvieji automobiliai ir įranga)	(860)	(762)
Kitos nuomos sąnaudos	(696)	(625)
Ryšiai	(178)	(175)
Tantjemos	(345)	(210)
Transportas	(36)	(29)
Kitos sąnaudos	(1 295)	(1 670)
	(30 238)	(28 924)*
Pardavimų ir platinimo sąnaudos	(18 017)	(17 360)*
Administracinės sąnaudos	(12 221)	(11 564)*
	(30 238)	(28 924)*

4. Finansinės veiklos pajamos

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Palūkanos	34	16
Pelnas iš valiutos kursų pasikeitimų	-	18
Palūkanų normos apskaitavimo sandorio tikrosios vertės pokytis (pelnas)	122	-
Kitos finansinės pajamos	40	-
Iš viso finansinės veiklos pajamų	196	34

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

5. Finansinės veiklos sąnaudos

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Palūkanos už paskolas	(789)	(740)
Palūkanų normos apsisikeitimo sandorio tikrosios vertės pokytis (nuostolis)	-	(143)
Parduoti laikomų investicijų pardavimo nuostolis	-	(25)
Nuostolis iš valiutos kursų pasikeitimų	(32)	-
Kitos	(97)	(120)
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	(918)	(1 028)

6. Pelno mokesčio sąnaudos

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos	-	(356)
Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio koregavimai	1 500	373
Atidėtojo mokesčio pokytis	161	46*
Iš viso pelno mokesčio sąnaudų	1 661	63*

Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio koregavimai, apskaityti 2017 ir 2016 metais, didžiaja dalimi yra susiję su pritaikyta pelno mokesčio lengvata investiciniams projektams.

Taikomo mokesčio tarifo sutikrinimas

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Rezultatas prieš apmokestinimą	(3 389)	1 774*
Pelno mokestis, taikant galiojantį mokesčio tarifą	(15%) 508	15% (266)*
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	5.3% (181)	6.5% (115)
Neapmokestinamosios pajamos	(0.5%) 18	-
Mokesčio lengvata (parama)	-	(3.9%) 71
Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio koregavimai	(44.3%) 1 500	(21.1%) 373
Einamųjų metų mokestiniai nuostoliai, kuriems nebuvo pripažintas atidėto mokesčio turtas	5.4% (184)	-
	(49.0%) 1 661	(3.5%) 63*

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

7. Pelnas, tenkantis akcijai

Pelnas, tenkantis vienai akcijai, apskaičiuojamas padalinant akcininkams tenkanti grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus vidurkio per metus.

	2017 m.	2016 m.
Išleistų akcijų skaičius, apskaičiuotas svertinio vidurkio metodu, tūkst. vnt.	45 134	45 134
Grynasis metų rezultatas, tūkst. Eur	(1 728)	1 837*
Pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, Eur	(0.04)	0.04
Sumažintas pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, Eur	(0.04)	0.04

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

8. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

tūkst. Eur	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrengimai	Kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Savikaina					
Likutis 2016 m. sausio 1 d. kaip parodyta anksčiau	23 870	94 297	23 501	147	141 815
Apskaitos politikos pakeitimo įtaka*	12 494	-	-	-	12 494
Įsigijimai	-	4 702	728	458	5 888
Pardavimai ir nurašymai*	(1 565)	(1 254)	(1 058)	-	(3 877)
Pergrupavimai	2 906	(2 394)	5	(517)	-
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.*	37 705	95 351	23 176	88	156 320
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	37 705	95 351	23 176	88	156 320
Įsigijimai	312	1 536	1 246	2 959	6 053
Pardavimai ir nurašymai	(116)	(848)	(1 416)	-	(2 380)
Pergrupavimai	1 427	(451)	(976)	-	-
Perkėlimai iš nebaigtos statybos	-	1 688	-	(1 688)	-
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	39 328	97 276	22 030	1 359	159 993
Nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas					
Likutis 2016 m. sausio 1 d. kaip parodyta anksčiau	2 215	71 147	17 700	-	91 062
Apskaitos politikos pakeitimo įtaka*	14 895	-	-	-	14 895
Nusidėvėjimas per metus*	1 227	5 187	1 160	-	7 574
Perleisto turto nusidėvėjimas*	(1 149)	(1 236)	(1 056)	-	(3 441)
Pergrupavimai	1 615	(1 615)	-	-	-
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.*	18 803	73 483	17 804	-	110 090
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	18 803	73 483	17 804	-	110 090
Nusidėvėjimas per metus	1 372	4 808	1 159	-	7 339
Perleisto turto nusidėvėjimas	(81)	(828)	(1 366)	-	(2 275)
Pergrupavimai	1 223	(1 241)	18	-	-
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	21 317	76 222	17 615	-	115 154
Apskaitinės vertės					
2016 m. sausio 1 d. kaip parodyta anksčiau	21 655	23 150	5 801	147	50 753
2016 m. sausio 1 d.*	19 254	23 150	5 801	147	48 352
2016 m. gruodžio 31 d.*	18 902	21 868	5 372	88	46 230
2017 m. gruodžio 31 d.	18 011	21 054	4 415	1 359	44 839

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų įkeitimai

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, kurio apskaitinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 15 726 tūkst. Eur (2016 m. – 17 300 tūkst. Eur), yra įkeistas bankams už paskolas (žr. 16 pastabą).

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas yra apskaitytas tokiuose straipsniuose:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Pardavimų savikaina	6 231	6 489*
Pardavimų ir platinimo ir administracinės sąnaudos	1 108	1 085*
	7 339	7 574*

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

8. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų, kuris yra pilnai nudėvėtas, bet dar yra naudojamas veikloje, įsigijimo savikaina 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 63 807 tūkst. Eur (2016 m. – 61 546 tūkst. Eur).

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimas

2017 metais tebesitęsiant Rusijos Federacijos taikomoms prekybinėms sankcijoms ir sumažėjus bendrajam bei grynajam pelnui, Įmonė 2017 m. gruodžio 31 d. atliko turto, susijusio su sausų pieno produktų ir sūrio veiklos segmentais, galimo vertės sumažėjimo įvertinimą. Įvertinimo metu minėto turto vertės sumažėjimo nustatyta nebuvo.

Turto atsiperkamoji vertė buvo apskaičiuota turto naudojimo vertės metodu, diskontuojant prognozuojamus ateities piniginius srautus, kuriuos tikimasi gauti iš šio turto nuolatinio naudojimo. Apskaičiuota turto naudojimo vertė viršija šio turto apskaitinę vertę.

Pagrindinės prielaidos, taikytos apskaičiuojant turto naudojimo vertę, yra šios: pajamų augimas 2018-2022 metais – 5%, diskontavimo norma – 8%, begalinių pinigų srautų augimo dydis – 1%. Biudžetuojama EBITDA yra pagrįsta įvertintais ateities įvykiais, atsižvelgiant į istorinius rezultatus, pakoreguotus numatomu pajamų augimu.

Įmonės vadovybė įvertino kai kurių svarbių kintamųjų individualaus pokyčio įtaką turto atsiperkamosios vertės dydžiui. Diskontavimo normai padidėjus nuo 8% iki 9%, turto naudojimo vertė taptų mažesnė negu šio turto apskaitinė vertė 1.5 mln. EUR suma. Metiniam pajamų augimui sumažėjus nuo 5% iki 3% (2018 - 2022 m. laikotarpiu), turto naudojimo vertė taptų mažesnė negu šio turto apskaitinė vertė 4.7 mln. EUR suma.

9. Nematerialusis turtas

tūkst. Eur	Programinė įranga ir kt.	Iš viso
Savikaina		
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	1 107	1 107
Įsigijimai	65	65
Nurašymai	-	-
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	1 172	1 172
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	1 172	1 172
Įsigijimai	58	58
Nurašymai	(3)	(2)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	1 227	1 228
Amortizacija ir nuvertėjimo nuostolis		
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	1 035	1 035
Amortizacija per metus	44	44
Nurašyto turto amortizacija	-	-
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	1 079	1 079
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	1 079	1 079
Amortizacija per metus	51	51
Nurašyto turto amortizacija	(3)	(3)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	1 127	1 127
Apskaitinės vertės		
2016 m. sausio 1 d.	72	72
2016 m. gruodžio 31 d.	93	93
2017 m. sausio 1 d.	93	93
2017 m. gruodžio 31 d.	100	101

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

9. Nematerialusis turtas (tęsinys)

Amortizacija yra įtraukta į administracines sąnaudas.

Nematerialiojo ilgalaikio turto, kuris yra visiškai amortizuotas, bet yra dar naudojamas, įsigijimo savikaina 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 958 tūkst. Eur (2016 m. – 923 tūkst. Eur).

10. Parduoti laikomos investicijos

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Investicijos pardavimui	22	22
	22	22

Didžiąją dalį investicijų pardavimui 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro dalis VŠĮ Žalioji taškas.

11. Atsargos

tūkst. Eur	2017 12 31	2016 12 31
Žaliavos	5 030	5 229
Nebaigta gamyba	4 243	2 459
Pagamintos prekės	6 775	4 874*
Prekės perpardavimui	30	67
	16 078	12 629*

2017 metais atsargų nukainavimo ir nurašymo sąnaudos sudarė 1 219 tūkst. Eur (2016 m. – 539 tūkst. Eur) ir yra apskaitytos pardavimų ir platinimo ir administracinėse sąnaudose. Atsargų nukainavimas ir nurašymas yra susijęs su nebenaudojamomis atsargomis ir atsargų vertės sumažinimu iki jų grynosios realizacinės vertės. Bendra atsargų nukainavimo suma 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 1 897 tūkst. Eur.

Žaliavas sudaro pienas ir kitos medžiagos, naudojamos gamyboje.

Atsargos, pripažintos sąnaudomis per laikotarpį, išskaidomos taip:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Pardavimų savikaina (parduotos pagamintos prekės)	(140 478)	(118 627)*
Pardavimų, platinimo ir administracinės sąnaudos (atsargų sunaudojimas)	(2 792)	(2 782)
Kitos veiklos sąnaudos (parduotos žaliavos, atsarginės dalys)	(62)	(116)
	(143 332)	(121 525)*

Į pardavimų, platinimo ir administracines sąnaudas įtrauktas sunaudotas kuras ir medžiagos bei atsarginės dalys.

Į kitos veiklos sąnaudas įtraukta perparduotų prekių savikaina, taip pat žaliavų ir kitų atsargų pardavimo savikaina.

2017 m. gruodžio 31 d. atsargos, kurių apskaitinė vertė iki 16 078 tūkst. Eur (2016 m. – 12 629 tūkst. Eur), buvo įkeistos už banko paskolas (žr. 16 pastabą).

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

12. Gautinos sumos ir kitas turtas

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Finansinės priemonės		
Prekybos gautinos sumos	10 536	11 825
Kitos gautinos sumos	157	112
Paskolos	616	282
	11 309	12 219
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	-	-
	11 309	12 219
Nefinansinis turtas		
Pelno mokesčio permoka	440	845
Gautinas PVM	210	-
Išankstiniai apmokėjimai	749	953
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	831	792
	2 230	2 590
	13 539	14 809
Minus: ilgalaikė dalis	(636)	(282)
	12 903	14 527

Išankstinių apmokėjimų išskaidymas gali būti pateiktas taip:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Išankstiniai apmokėjimai už pieno pristatymą	465	609
Kiti išankstiniai apmokėjimai	284	344
	749	953
Minus: ilgalaikė dalis	(20)	-
	729	953

Pagal susitarimus su pieno tiekėjais išankstiniai apmokėjimai už pieno pristatymą turi būti padengiami per laikotarpį iki 2 metų. Už nepadengtą likutį yra skaičiuojamos palūkanos, kurios yra fiksuotos ir svyruoja nuo 3 % iki 5 %.

Paskolų išskaidymas gali būti pateiktas taip:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Paskolos vadovybei	600	261
Paskolos darbuotojams	16	21
	616	282
Minus: ilgalaikė dalis	(616)	(282)
Trumpalaikės paskolos vadovybei ir darbuotojams	-	-

2017 m. gruodžio 31 d. yra suteikta 600 tūkst. EUR paskola vadovybės nariui. Paskolos grąžinimo terminas pagal sutartį – 2020 m. liepos 1 d.; taikoma palūkanų norma – 1 mėnesio EURIBOR ir fiksuota marža.

13. Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Banko sąskaitose	129	764
Kasoje	127	77
	256	841

2017 m. gruodžio 31 d. dalis piniginių lėšų banko sąskaitose, sudaranti 19 tūkst. EUR, yra įkeista už gautas bankų paskolas.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

14. Nuosavas kapitalas

2017 m. gruodžio 31 d. įstatinį kapitalą sudarė 45 134 419 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0.29 Eur. Visos akcijos pilnai apmokėtos. 2017 m. įstatinio kapitalo pokyčių nebuvo. 2016 m. įstatinis kapitalas buvo sumažintas 1 305 tūkst. Eur suma dėl 4 500 000 vnt. savų akcijų anuliovimo.

Paprastųjų akcijų turėtojai turi vieno balso teisę vienai akcijai Įmonės akcininkų susirinkime ir turi teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami, bei teisę į kapitalo grąžinimą kapitalo mažinimo atveju. Tarp AB „Pieno žvaigždės“ akcininkų nėra įmonių ar asmenų, kurie kontroliuotų Įmonę.

Nuosavos akcijos

2015 m. gruodžio 31 d. Įmonė turėjo įsigijusi 4 500 000 vnt. savų akcijų, kurių įsigijimo savikaina 6 660 tūkst. Eur buvo apskaityta kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. 2016 m. balandžio 28 d. visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą anuliuoti 4 500 000 vnt. nuosavų akcijų. Dėl šio akcijų anuliovimo atsiradęs 5 355 tūkst. Eur nuostolis buvo apskaitytas tiesiogiai nuosavame kapitale, mažinant nuosavoms akcijoms įsigyti skirtą rezervą.

Kai perkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, įskaitant tiesiogines išlaidas, yra apskaitoma kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. Nupirktos nuosavos akcijos yra pateikiamos atimant iš bendrosios akcininkų nuosavybės sumos. Pelnas arba nuostoliai, gauti pardavus nuosavas akcijas, yra pripažįstami akcininkų nuosavybėje.

Privalomasis rezervas

Vadovaujantis įstatymais, kasmet į įstatymo numatytą rezervą turi būti perdedama ne mažiau kaip 5 % nuo grynojo pelno iki rezervas sudarys 10 % akcinio kapitalo. Šis rezervas gali būti naudojamas tiktai sukauptiems nuostoliams padengti. 2017 m. gruodžio 31 d. privalomasis rezervas buvo pilnai suformuotas.

Kiti rezervai

Kiti rezervai 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 630 tūkst. Eur (2016 m. – 560 tūkst. Eur).

Kitų rezervų dalis, 2017 m. gruodžio 31 d. sudaranti 350 tūkst. Eur (2016 m. – 350 tūkst. Eur), paskirta paramai, labdarai ir premijoms, o likę 280 tūkst. Eur (2016 m. – 210 tūkst. Eur) tantjemoms.

Dividendai, išmokėti vienai akcijai, 2017 m. sudarė 0.09 Eur (2016 m. – 0.055 Eur).

15. Subsidijos

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Subsidijos sausio 1 d.	2 289	3 308
Padidėjimai per laikotarpį	63	-
Nurašyta	-	(1 019)
Subsidijos gruodžio 31 d.	2 352	2 289
Amortizacija sausio 1 d.	1 600	2 378
Amortizacija per metus	159	241
Nurašyta	-	(1 019)
Amortizacija gruodžio 31 d.	1 759	1 600
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	689	930
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	593	689

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

16. Palūkanas uždirbančios paskolos ir įsiskolinimai

Įmonės paskolos ir kitos finansinės skolos yra tokios (tūkst. Eur):

Kreditorius	Nuo- roda	Gražinimo terminas*	Valiuta	2017 12 31	2016 12 31
AB SEB, AB Luminor bankai	a)	2022 m. sausis	Eur	11 789	14 200
AB SEB, AB Luminor bankai	b)	2022 m. sausis	Eur	11 789	14 200
UAB Nordea finance Lithuania	c)	2019 m. liepa	Eur	51	63
AB SEB, AB Luminor bankai	d)	2019 m. balandis	Eur	2 500	-
AB SEB, AB Luminor bankai	e)	2019 m. balandis	Eur	2 500	-
AB Luminor bankas	f)	2018 m. birželis	Eur	1 917	-
AB SEB bankas	g)	2019 m. birželis	Eur	1 975	-
Iš viso įsipareigojimų				32 521	28 463
Minus: trumpalaikė dalis*				(32 484)	(6 013)
Iš viso ilgalaikė dalis				37	22 450

* Pagal sutartis, pasirašytas iki 2017 m. gruodžio 31 d. su AB SEB banku ir AB Luminor banku, AB Pieno žvaigždės yra įsipareigojusios, kad 2017 m. gruodžio 31 d. grynosios finansinės skolos ir EBITDA santykis nebus didesnis nei 6,50. Tačiau, nukritus produkcijos rinkos kainoms ir paskaičiavus didesnę nei planuota nukainojimą turimoms atsargoms, padidėjo veiklos sąnaudos ir faktinis grynosios finansinės skolos ir EBITDA santykis tapo 7,12.

Pagal galiojančias kredito sutartis tai reiškia, kad Įmonė nevykdo savo susitarimo su bankais sąlygų ir bankai turi teisę pareikalauti anksčiau laiko gražinti visas finansines skolas. Todėl, Įmonės finansinės būklės ataskaitoje 2017 m. gruodžio 31 d. visos finansinės skolos yra parodytos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai.

2018 m. balandžio 12 d. Įmonė yra gavusi iš aukščiau minėtų bankų patvirtinimą, kad bankai sutinka netaikyti finansavimo sutartyse numatytų sankcijų dėl aukščiau paminėto sutarties sąlygų pažeidimo. Atsižvelgiant į tai, aukščiau pateiktoje finansinių skolų detalizacijoje yra nurodomi sutartyse numatyti paskolų gražinimo terminai.

a,b) AB Luminor banko ir AB SEB banko sindikuota paskola investicijoms į nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus finansuoti.

d,e) AB Luminor banko ir AB SEB banko sindikuota kredito linija apyvartiniam kapitalui finansuoti.

c) Finansinė nuoma transporto priemonėms finansuoti.

f,g) AB Luminor banko ir AB SEB banko kredito linija banko sąskaitose apyvartiniam kapitalui finansuoti.

Palūkanas uždirbančių paskolų ir įsiskolinimų pasikeitimo per metus sutikrinimas

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Likutis sausio 1 d.	28 463	30 800
Gautos paskolos	10 070	4 600
Paskolų gražinimas	(6 000)	(7 000)
Turto įsigijimas lizingu	-	72
Lizingo mokėjimai	(12)	(9)
Likutis gruodžio 31 d.	32 521	28 463

Visos paskolos ir kitos finansinės skolos 2017 m. gruodžio 31 d. yra denominuotos Eur. Visų paskolų palūkanų normos yra kintamos ir apskaičiuojamos kaip EURIBOR ir nustatyto dydžio maržos suma. Palūkanų normos yra perskaičiuojamos kas 3 ar 6 mėn., priklausomai nuo paskolos sutarties, ir tokiu būdu minėtų paskolų apskaitinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

16. Palūkanas uždirbančios paskolos ir įsiskolinimai (tęsinys)

Įmonė už bankų suteiktas paskolas įkeitė savo ilgalaikį materialųjį turtą (8-a pastaba), atsargas (11-a pastaba), ir visus esamus ir būsimųjų laikotarpių pinigų srautus banko sąskaitose (13-a pastaba).

Visos per 2017 ir 2016 finansinius metus apskaičiuotos palūkanos yra pripažintos atitinkamų metų pelne (nuostoliuose).

Palūkanų normos

Paskolų apskaičiuotų palūkanų norma buvo tokia:

%	2017 m.	2016 m.
Ilgalaikės paskolos	1.72 – 2.45	1.72-2.00
Trumpalaikės paskolos	1.50 – 2.00	1.30-1.50

Paskolų gražinimo grafikai

Paskolos pagal patvirtintus grafikus bus mokamos taip:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Per laikotarpį iki vienerių metų	32 484*	6 013
Po vienerių metų iki penkerių metų	37*	22 450
Virš penkerių metų	-	-
Įsipareigojimų dabartinė vertė	32 521	28 463

* Kadangi Įmonė nevykdo savo susitarimo su bankais sąlygų, visos bankams mokėtinos sumos šioje lentelėje yra pateikiamos kaip gražintinos per vienerius metus. Pagal sutartyse su kreditoriais numatytus terminus Įmonė per sekančius finansinius metus turėtų gražinti 7 930 tūkst. EUR, o po vienerių metų iki penkerių metų laikotarpį – 24 591 tūkst. EUR.

Veiklos nuoma

Veiklos nuomos sąnaudos, apskaitytos pelne (nuostoliuose), gali būti išskaidytos taip:

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Pieno surinkimo punktų nuoma	(12)	(14)
Patalpų nuoma	(157)	(156)
Transporto priemonių, krautuvų ir kito turto veiklos nuoma	(993)	(887)
Iš viso veiklos nuomos sąnaudų:	(1 162)	(1 057)

Pieno supirkimo punktų nuomos sąnaudos apskaitytos pardavimų savikainos straipsnyje. Patalpų nuomos sąnaudos apskaitytos pardavimų ir administracinėse sąnaudose. Kito turto veiklos nuomos sąnaudos apskaitytos pardavimų ir administracinėse sąnaudose (860 tūkst. Eur) ir pagamintos produkcijos savikainoje (133 tūkst. Eur) (2016 m. atitinkamai 762 tūkst. Eur ir 125 tūkst. Eur).

Būsimieji minimalūs nuomos mokėjimai gali būti pavaizduoti taip:

tūkst. Eur	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	Vėliau	Iš viso
Pieno surinkimo punktų nuoma	-	-	-	-	-	-	-
Patalpų nuoma	(146)	(73)	-	-	-	-	(219)
Transporto priemonių, krautuvų ir kito turto veiklos nuoma	(680)	(316)	(211)	(169)	(48)	(13)	(1 437)
Iš viso veiklos nuomos sąnaudų:	(826)	(389)	(211)	(169)	(48)	(13)	(1 656)

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

16. Palūkanas uždirbančios paskolos ir kitos finansinės skolos (tęsinys)

Pieno surinkimo punktų nuomos sutartys nenumato sutarties nutraukimo apribojimų, todėl Įmonė pagal šias sutartis neturi ilgalaikių nuomos įsipareigojimų.

17. Išmokos darbuotojams

Išmokos darbuotojams apima įsipareigojimus darbuotojams, kurie palieka Įmonę sulaukę įprasto išėjimo į pensiją amžiaus. Dabartinę įsipareigojimų vertę Įmonė apskaičiuoja kiekvienų ataskaitinių metų pabaigoje. Atidėjinio suma prilygsta diskontuotiems būsimiems mokėjimams, atsižvelgiant į darbuotojų rotaciją ir yra susijusi su laikotarpiu, pasibaigusiu paskutinę ataskaitinių metų dieną.

tūkst. Eur	Apibrėžtų išmokų įsipareigojimas, grynąja verte
	2017 m.
Likutis sausio 1 d.	
Išaitinės pensijų išmokos	663
Jubiliejaus progos išmokos	121
Iš viso ilgalaikių išmokų darbuotojams sausio 1 d.	784
Pasikeitimas per metus:	
Apskaityta pelne (nuostoliuose):	
Atidėjinio panaudojimas	(62)
Atidėjinio padidėjimas (sumažėjimas) per laikotarpį	62
Apskaityta kitose bendrosiose pajamose	-
Likutis gruodžio 31 d.	
Išaitinės pensijų išmokos	663
Jubiliejaus progos išmokos	121
Iš viso ilgalaikių išmokų darbuotojams gruodžio 31 d.	784

Pagrindinės prielaidos, naudojamos išmokų darbuotojams įsipareigojimui apskaičiuoti: 1.42 % diskonto norma, 6.20%, 6.20% ir 6.20% metinis atlyginimo augimas atitinkamai 2018–2020 m., o vėlesniais laikotarpiais planuojamas 5% metinis augimas.

	Numatomi svyravimai 2017 12 31	Įtaka išaitinėms pensijų išmokoms	Įtaka išmokoms jubiliejaus proga
Demografinės prielaidos (+)			
Darbuotojų kaita, nedarbingumas ir išankstinis išėjimas į pensiją	0,5 p.p.	(17)	(1)
Finansinės prielaidos (+)			
Diskonto norma	0,5 p.p.	(14)	(1)
Būsimųjų atlyginimų lygis	1 p.p.	31	-
Demografinės prielaidos (-)			
Darbuotojų kaita, nedarbingumas ir išankstinis išėjimas į pensiją	-0,5 p.p.	18	1
Finansinės prielaidos (-)			
Diskonto norma	-0,5 p.p.	16	1
Būsimųjų atlyginimų lygis	-1 p.p.	(27)	-

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

18. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai, apskaičiuoti taikant 15% tarifą, yra priskiriami šiems straipsniams:

tūkst. Eur	Turtas		Įsipareigojimas		Grynoji vertė	
	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	-	-	20	22*	20	22*
Atsargų nukainavimas	(285)	(127)	-	-	(285)	(127)
Sąnaudų sukaupimai	(176)	(175)	-	-	(176)	(175)
Mokesčio (turtas) / įsipareigojimas	(461)	(302)	20	22*	(441)	(280)*

Laikinių skirtumų pasikeitimas per metus gali būti pavaizduotas taip:

tūkst. Eur	2017 01 01	Apskaityta	Apskaityta	2017 12 31
		pelne (nuostoliuose)	nuosavame kapitale	
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	22*	(2)	-	20
Atsargų nukainavimas	(127)	(158)	-	(285)
Sąnaudų sukaupimai	(175)	(1)	-	(176)
Mokesčio (turtas) / įsipareigojimas	(280)*	(161)	-	(441)

tūkst. Eur	2016 01 01	Apskaityta	Apskaityta	2016 12 31
		pelne (nuostoliuose)	nuosavame kapitale	
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	24*	(2)*	-	22*
Atsargų nukainavimas	(83)	(44)	-	(127)
Sąnaudų sukaupimai	(175)	-	-	(175)
Mokesčio (turtas) / įsipareigojimas	(234)*	(46)*	-	(280)*

* Perskaičiuota. Žr. 26-ą pastabą.

Nepripažintas atidėto mokesčio turtas

Žemiau pateiktiems straipsniams atidėto mokesčio turtas nebuvo pripažintas dėl neapibrėžtumo, susijusio su mokestinės naudos panaudojimu ateityje.

tūkst. Eur	2017 m.		2016 m.	
	Nominali vertė	Mokesčio įtaka	Nominali vertė	Mokesčio įtaka
Mokestinis nuostolis, perkeltas į ateinančius laikotarpius	1 230	184	-	-
Nepanaudotas investicinės lengvatos likutis	6 437	966	3 734	560
Iš viso	7 667	1 150	3 734	560

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

19. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Finansinės priemonės		
Įsiskolinimai tiekėjams	12 570	11 509
Kitos mokėtinos sumos	530	277
	<hr/>	<hr/>
	13 100	11 786
Nefinansinės priemonės		
Gauti avansai	1 144	143
Atostoginių rezervas	1 651	1 618
Mokėtini mokesčiai ir socialinis draudimas	753	828
Mokėtini atlyginimai	590	658
	<hr/>	<hr/>
	4 138	3 247
	<hr/>	<hr/>
	17 238	15 033
Minus: ilgalaikė dalis	(227)	-
	<hr/>	<hr/>
	17 011	15 033

20. Išvestinės finansinės priemonės

Įmonė 2015 m. sudarė palūkanų normos apsisikeitimo sandorį su DNB banku, kuriuo iš dalies apsidraudžia nuo palūkanų normų svyravimų. Suma, nuo kurios yra keičiamasi palūkanomis, sudaro 15 000 tūkst. Eur. Sutarties terminas yra 2020 m. spalio 29 d. Apsikeitimo sandorio tikroji vertė (neigiama Įmonės atžvilgiu) 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 208 tūkst. Eur (2016 m.: 330 tūkst. Eur). Tikroji vertė buvo įvertinta naudojant diskontuotų pinigų srautų metodą. Fiksuotų palūkanų mokėjimai buvo įvertinti padauginus fiksuotą palūkanų normą iš menamos sumos. Kintamų palūkanų mokėjimai buvo įvertinti padauginus prognozuojamą tam tikro laikotarpio 3 mėn. EURIBOR palūkanų normą iš menamos sumos. Pinigų mokėjimai grynąja verte buvo diskontuoti naudojant diskontavimo faktorius, gautus iš rinkoje skelbiamų duomenų.

Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis per 2017 m., sudarantis 122 tūkst. Eur pelną (2016 m.: 143 tūkst. Eur nuostolį), yra apskaitytas pelno (nuostolių) finansinės veiklos pajamų (2016 m.: finansinės veiklos sąnaudų) straipsnyje.

21. Finansinės priemonės

Kredito, palūkanų normos, valiutos keitimo rizika atsiranda Įmonei vykdant veiklą įprastinėmis verslo sąlygomis.

Kredito rizika

Įmonėje įdiegta kredito politika, ir kredito rizika nuolat kontroliuojama. Finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienai Įmonė turėjo keturis klientus, iš kurių gautina suma sudarė 40 % viso prekybinių gautinų sumų likučio. Prekybinės gautinos sumos turi būti apmokamos per 1–60 dienų. Iš nepastovių klientų yra reikalaujamas išankstinis apmokėjimas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas apskaičiuojamas įvertinant neatgautinų sumų dydį. Vertės sumažėjimas yra įvertinamas individualiai kiekvienam klientui. Įmonė, vertindama gautinas sumas, atsižvelgia į iš klientų gautus mokėjimus po finansinių metų pabaigos iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos, ir tuo remdamasi apskaičiuoja abejotinių skolų vertės sumažėjimą.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

21. Finansinės priemonės (tęsinys)

Finansinio turto apskaitinė vertė parodo maksimalią kredito riziką. Maksimali kredito rizika finansinių ataskaitų datą buvo tokia:

tūkst. Eur	Apskaitinė vertė	
	2017 m.	2016 m.
Ilgalaikės gautinos sumos	616	282
Trumpalaikės gautinos sumos (12 pastaba)	10 693	11 937
Gryniesi pinigai ir jų ekvivalentai	256	841
	11 565	13 060

Finansinės būklės ataskaitos datai maksimalios kredito rizikos, susijusios su gautinomis sumomis, suskirstymas pagal geografines zonas gali būti toks:

tūkst. Eur	Apskaitinė vertė	
	2017 m.	2016 m.
Lietuva	2 749	5 202
Europos Sąjungos šalys	6 186	5 537
Rusija	211	63
Kitos šalys	2 163	1 417
	11 309	12 219

Gautinų sumų įsisenėjimas

Gautinų sumų įsisenėjimas finansinių ataskaitų datą gali būti išskaidytas taip:

tūkst. Eur	Bendra suma 2017 m.	Bendra suma 2016 m.
	Neuždelstos	7 113
Uždelstos 0–30 dienų	3 507	2 039
Uždelstos 30–60 dienų	539	245
Uždelstos 61–90 dienų	139	69
Daugiau nei 90 dienų	11	40
	11 309	12 219

Įvertinus mokėjimus, gautus po finansinių metų pabaigos iki finansinių ataskaitų sudarymo datos, turimas užtikrinimo priemonės bei kitą informaciją, 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. gautinų sumų vertės sumažėjimo nustatyta nebuvo.

Užsienio valiutos kitimo rizika

Įmonė susiduria su užsienio valiutos kitimo rizika, susijusia su pardavimais ir pirkimais, kurie yra denominuoti kita nei Eur valiuta. Įmonė neturi reikšmingų pirkimų ir pardavimų kitomis valiutomis nei Eur, todėl užsienio valiutos keitimo rizika yra nereikšminga. Įmonė nenaudoja jokių finansinių priemonių tam, kad sumažintų užsienio valiutos keitimo riziką.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. nėra jokių reikšmingų finansinio turto ir įsipareigojimų straipsnių, denominuotų kita nei Eur valiuta.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

21. Finansinės priemonės (tęsinys)

Likvidumo rizika

Žemiau pateikiami finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, mokėjimo terminai pagal sutartis:

2017 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Apskaitinė vertė	Grynųjų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6–12 mėnesių	2–5 metai
Finansiniai įsipareigojimai					
Paskolos ir kitos finansinės skolos*	32 521	33 157	33 120	-	37
Išvestinės finansinės priemonės	208	313	55	56	202
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos (19 pastaba)	13 100	13 100	13 100	-	-
	45 829	46 570	46 275	56	239

* Kadangi Įmonė nevykdo savo susitarimo su bankais sąlygų, visos bankams mokėtinos sumos šioje lentelėje yra pateikiamos kaip mokėtinos per 6 mėn. arba mažiau. Pagal sutartyse su kreditoriais numatytus terminus būsimieji piniginiai srautai būtų tokie:

2017 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Apskaitinė vertė	Sutartiniai grynųjų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6–12 mėnesių	2–5 metai
Finansiniai įsipareigojimai					
Paskolos ir kitos finansinės skolos	32 521	33 797	5 271	3 298	25 228
Išvestinės finansinės priemonės	208	313	55	56	202
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos (19 pastaba)	13 100	13 100	13 100	-	-
	45 829	47 210	18 426	3 354	25 430

2016 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Apskaitinė vertė	Sutartiniai grynųjų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6–12 mėnesių	2–5 metai
Finansiniai įsipareigojimai					
Paskolos ir kitos finansinės skolos	28 463	29 147	3 143	3 130	22 874
Išvestinės finansinės priemonės	330	424	55	56	313
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos (19 pastaba)	11 786	11 786	11 786	-	-
	40 579	41 357	14 984	3 186	23 187

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

21. Finansinės priemonės (tęsinys)

Likvidumo rizika (tęsinys)

Apskaičiuotų palūkanų normos, taikytos apskaičiuotų grynujų pinigų srautų diskontavimui, yra tokios:

	2017 m.	2016 m.
Paskolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai	1.72-2.45%	1.3-1.95%

Įmonės politika yra turėti pakankamai pinigų ar jų ekvivalentų tam, kad padengtų einamuosius su veikla susijusius mokėjimus, įskaitant finansinių skolų mokėjimus.

Palūkanų normos rizika

Įmonė susiduria su palūkanų normos piniginių srautų rizika, kadangi Įmonės palūkanas uždirbančioms paskoloms taikomos kintamos palūkanos, susietos su EURIBOR.

Įmonės finansinėms priemonėms taikytų palūkanų normų išraiška finansinių ataskaitų datą yra tokia:

tūkst. Eur

	Apskaitinė vertė	
	2017 m.	2016 m.
Priemonės su fiksuota palūkanų norma		
Kredito dalis, susijusi su palūkanų apsikeitimo sandoriu	15 000	15 000
	15 000	15 000

tūkst. Eur

	Apskaitinė vertė	
	2017 m.	2016 m.
Priemonės su kintama palūkanų norma		
Finansinė nuoma	51	63
AB SEB, AB Luminor bankai (ilgalaikis kreditas)	23 578	28 400
AB SEB, AB Luminor bankai (overdraftas)	3 892	-
AB SEB, AB Luminor bankai (kredito linija)	5 000	-
Kredito dalis, susijusi su palūkanų apsikeitimo sandoriu	(15 000)	(15 000)
	17 521	13 463

Pagal šias sutartis taikoma palūkanų norma apskaičiuojama kaip tam tikro laikotarpio EURIBOR pridedant kreditoriaus nustatytą maržą.

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintama palūkanų norma, analizė

Palūkanų normų pokytis 100 bazinių punktų finansinės būklės ataskaitos datą padidintų (sumažintų) pelną (nuostolius) žemiau nurodytomis sumomis. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač valiutų keitimo kursai, lieka pastovūs. Tokiu pat pagrindu padaryta analizė ir už 2016 m.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

21. Finansinės priemonės (tęsinys)

Palūkanų normos rizika (tęsinys)

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintama palūkanų norma, analizė (tęsinys)

Įtaka tūkst. Eur	Pelnas (nuostoliai) už metus	
	100 bp padidėjimas	100 bp sumažėjimas
2017 m. gruodžio 31 d.		
Priemonės, kurioms taikoma kintama palūkanų norma	(175)	175
2016 m. gruodžio 31 d.		
Priemonės, kurioms taikoma kintama palūkanų norma	(127)	127

Įmonė 2015 m. sudarė palūkanų normos apsigėitimo sandorį su banku, kuriuo iš dalies apsidraudžia nuo palūkanų normų svyravimų (žr. 20 pastabą).

Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji vertė apibrėžiama kaip suma, už kurią priemonė gali būti iškeista esamu momentu sudaromu sandoriu tarp ketinančių tai daryti šalių, esant galiojančioms rinkos sąlygoms, išskyrus priverstinio pardavimo ar likvidacinius sandorius.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Įmonės finansines priemones, apskaitomas tikrąja verte, sudarė palūkanų normos apsigėitimo sandoriai su bankais. Tikroji vertė buvo apskaičiuota naudojant reikšmingus kintamuosius, stebimus rinkoje arba apskaičiuojamus naudojantis rinkos duomenimis. Apskaičiuota vertė neatspindi skirtumo tarp kainų pasiūlos ir paklausos ir nevertina konkretaus kliento nei jo kreditingumo. Pagal tikrosios vertės hierarchiją, ši priemonė yra priskirtina 2-ojo lygio tikrajai vertei.

Pagrindinis turtas ir įsipareigojimai, apskaitomi kitaip negu tikrąja verte, yra išduotos paskolos ir gautinos sumos iš klientų, paskolos, mokėtinos finansų institucijoms bei prekybos skolos, kurie apskaitomi amortizuota savikaina.

Finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

Prekybos ir kitos gautinos ir mokėtinos sumos, bei skolinimosi lėšos. Įmonės vadovybės nuomone, prekybos ir kitų gautinų ir mokėtinų sumų, taip pat skolinimosi lėšų apskaitinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms, nes didžioji dalis prekybos ir kitos gautinų ir mokėtinų sumų yra trumpalaikės, o skolinimosi lėšos yra susijusios su kintama palūkanų norma. Pagal tikrosios vertės hierarchiją šis finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai yra priskirtini 3-io lygio tikrajai vertei.

Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai. Grynujų pinigų ir jų ekvivalentų apskaitinės vertės yra lygios jų tikrosioms vertėms. Pagal tikrosios vertės hierarchiją ši priemonė yra priskirtina 1-o lygio tikrajai vertei.

22. Pirkimų įsipareigojimai

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Įmonė neturi jokių reikšmingų pirkimo įsipareigojimų.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

23. Susijusios šalys

Sandoriai tarp susijusių šalių gali būti pateikti taip:

tūkst. Eur	2017 m.			2016 m.		
	Parama ir pardavimai	Pirkimai	Gautinos paskolos	Parama ir pardavimai	Pirkimai	Gautinos paskolos
VŠĮ „SSK“ (1)	467	-	-	382	-	-
UAB „Žaibo ratas Vilnius“ (2)	-	276	-	-	70	-
Vadovybė (3)	-	-	600	-	25	261
	467	276	600	382	95	261

- (1) AB „Pieno žvaigždės“ yra vienintelis krepšinio klubo VŠĮ „SSK“ dalininkas ir teikia paramą. 2017 m. Įmonės suteikta parama sudarė 467 tūkst. Eur (2016 m. – 382 tūkst. Eur).
- (2) UAB „Žaibo ratas Vilnius“ yra susijusi įmonė per AB „Pieno žvaigždės“ valdybos narį. UAB „Žaibo ratas Vilnius“ teikia automobilių nuomos paslaugas.
- (3) 2017 m. gruodžio 31 d. vadovybės nariui yra suteikta 600 tūkst. Eur paskola (žr. 12-ą pastabą). 2016 m. pirkimus sudarė konsultacijos, pirktos iš valdybos nario.
- (4) 2017 m. iš susijusių šalių buvo grąžinta 117 tūkst. Eur (2016 m. – 116 tūkst. Eur) paskolų, kurios praėjusiais laikotarpiais buvo nurašytos per savininkų nuosavybę. Pajamos yra apskaitytos tiesiogiai savininkų nuosavybėje kaip kitos pajamos.

Mokėtinos sumos susijusioms šalims 2017 m. gruodžio 31 d. yra tokios: UAB „Žaibo ratas Vilnius“ – 3 tūkst. Eur (2016 m. – 2 tūkst. Eur).

Pirkimai ir pardavimai su susijusioms šalims buvo atlikti įprastinėmis rinkos sąlygomis.

Atlyginimai vadovybei yra įtraukti į pardavimų, platinimo ir administracinių sąnaudų straipsnį, „Personalo išlaikymo sąnaudos“ (žr. 3 pastabą):

tūkst. Eur	2017 m.	2016 m.
Atlyginimų vadovybei sąnaudos	462	434
Atlyginimai vadovybei, atskaičius mokesčius	268	251
Tantjemos valdybos nariams be socialinio draudimo mokesčio	280	210

Atlyginimų vadovybei sąnaudas sudaro priskaičiuotas atlyginimas ir socialinio draudimo priskaitymai, mokami Įmonės.

Darbo sutarties nutraukimo su vadovybės nariais atveju (nepriklausomai nuo nutraukimo pagrindo) Įmonė turi įsipareigojimą sumokėti darbuotojui iki jo dvylikos vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio kompensaciją.

Vadovybė susideda iš generalinio direktoriaus, generalinio direktoriaus pavaduotojo, verslo plėtros direktoriaus, finansų direktoriaus ir vyriausiosios buhalterės.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

24. Neapibrėžtumai

Įmonė turi neapibrėžtųjų įsipareigojimų, kurių bendra suma 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro iki 132 tūkst. Eur. Ši suma nebuvo apskaityta finansinėse ataskaitose 2017 m. gruodžio 31 d., kadangi negalima patikimai įvertinti šių dalykų baigties. Kitų reikšmingų neapibrėžtumų, susijusių su Įmone, nėra.

Už laikotarpį nuo 2013 iki 2017 metų mokesčių administratorius nėra atlikęs Įmonės pilno mokesčio patikrinimo. Pagal galiojančius įstatymus mokesčių administratorius gali bet kuriuo metu patikrinti Įmonės apskaitos registrus ir įrašus už 5 metus, einančius prieš ataskaitinį mokesčio laikotarpį, bei gali apskaičiuoti papildomus mokesčius ir sankcijas. Įmonės vadovybei nėra žinoma apie jokiais aplinkybėmis, dėl kurių Įmonei galėtų būti apskaičiuoti papildomi reikšmingi mokesčių įsipareigojimai.

25. Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos

Po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos neįvyko jokių reikšmingų įvykių, kurie galėtų turėti esminės įtakos 2017 m. gruodžio 31 d. finansinėms ataskaitoms arba juos būtų reikalinga atskleisti šiose finansinėse ataskaitose.

26. Žemės ir pastatų apskaitos politikos keitimas

Nuo 2017 m. sausio 1 d. Įmonė pakeitė ilgalaikio (nekilnojamojo) turto apskaitos politiką ir visą nekilnojamąjį turtą (pastatus) pradėjo apskaityti įsigijimo verte atimant sukauptą nusidėvėjimą, o žemę – įsigijimo verte. Dėl atlikto turto vertės indeksavimo, kuris buvo privalomas remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994.03.28 nutarimu Nr.206 ir 1995.08.29 nutarimu Nr.1160, turtas buvo pradėtas apskaityti indeksuota verte.

TFAS leidžia turto vertę apskaityti arba įsigijimo, arba perkainota verte. Dėl atlikto vertės indeksavimo turto nebebuvo įmanoma apskaityti faktine įsigijimo verte, todėl nuo 2004 m. gruodžio 31 d. Įmonė priėmė sprendimą apskaityti nekilnojamąjį turtą perkainota verte. Šio metodo trūkumas – turto vertė svyruoja pagal nekilnojamojo turto rinkos pokyčius ir sumažėjusi ar padidėjusi turto vertė įtakodavo gaminamos produkcijos gamybinę savikainą. Įmonė disponuoja gamybiniais pastatais, kurių paskirtis yra užtikrinti produkcijos gamybą. Gamybinėms įmonėms yra būdinga apskaityti turtą įsigijimo verte, nes taikant šį metodą turto vertė nesvyruoja visą jo tarnavimo laikotarpį.

Atsižvelgiant į tai, kad seniau indeksuoto turto apskaitinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d. tapo nebereikšminga, Įmonė priėmė sprendimą nuo 2017 m. sausio 1 d. visą nekilnojamąjį turtą apskaityti įsigijimo verte. Šis metodas geriau ir tiksliau atspindės Įmonės veiklos rezultatus.

Apskaitos politikos keitimas buvo pritaikytas retrospektyviai. Tai buvo padaryta perskaičiuojant pradinį likučius 2016 m. sausio 1 d. ir visus 2016 m. finansinių ataskaitų straipsnius, kuriems turėjo įtakos apskaitos politikos keitimas. Žemiau yra pateikiama informacija apie įtaką Įmonės finansinėms ataskaitoms.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

26. Žemės ir pastatų apskaitos politikos keitimas (tęsinys)

i. Finansinės būklės ataskaita

2016 m. sausio 1 d. tūkst. Eur	Apskaitos politikos pakeitimo įtaka		
	Parodyta anksčiau	Koregavimai	Po perskaičiavimo
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	50 753	(2 401)	48 352
Atidėtas pelno mokestis	-	234	234
Atsargos	14 298	(5)	14 293
Kiti turto straipsniai	13 602	-	13 602
Iš viso turto	78 653	(2 172)	76 481
Nepaskirstytasis rezultatas	4 437	1 042	5 479
Rezervai	12 118	(3 088)	9 030
Kiti akcininkų nuosavybės straipsniai	15 625	-	15 625
Iš viso akcininkų nuosavybės	32 180	(2 046)	30 134
Atidėtas pelno mokestis	126	(126)	-
Kiti įsipareigojimų straipsniai	46 347	-	46 347
Iš viso įsipareigojimų	46 473	(126)	46 347

2016 m. gruodžio 31 d. tūkst. Eur	Apskaitos politikos pakeitimo įtaka		
	Parodyta anksčiau	Koregavimai	Po perskaičiavimo
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	48 589	(2 359)	46 230
Atidėtas pelno mokestis	-	280	280
Atsargos	12 633	(4)	12 629
Kiti turto straipsniai	15 765	-	15 765
Iš viso turto	76 987	(2 083)	74 904
Nepaskirstytasis rezultatas	5 696	799	6 495
Rezervai	4 938	(2 808)	2 130
Kiti akcininkų nuosavybės straipsniai	20 980	-	20 980
Iš viso akcininkų nuosavybės	31 614	(2 009)	29 605
Atidėtas pelno mokestis	74	(74)	-
Kiti įsipareigojimų straipsniai	45 299	-	45 299
Iš viso įsipareigojimų	45 373	(74)	45 299

2016 m. sausio 1 d. nepaskirstytojo rezultato koregavimas susijęs su anksčiau nukainotų pastatų vertės sumažėjimo atstatymu, kadangi praėjusiais laikotarpiais jis buvo apskaitytas

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

26. Žemės ir pastatų apskaitos politikos keitimas (tęsinys)

ii. Bendrųjų pajamų ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d. tūkst. Eur	Apskaitos politikos pakeitimo įtaka		
	Parodyta anksčiau	Koregavimai	Po perskaičiavimo
Pardavimų savikaina	(118 653)	26	(118 627)
Kitos veiklos pajamos	587	(97)	490
Kitos veiklos sąnaudos	(250)	(47)	(297)
Pardavimų ir platinimo sąnaudos	(17 422)	62	(17 360)
Administracinės sąnaudos	(11 663)	99	(11 564)
Pelno mokesčio sąnaudos	69	(6)	63
Kiti straipsniai	149 132	-	149 132
Pelnas už metus	1 800	37	1 837
Iš viso bendrųjų pajamų už metus	1 800	37	1 837

Pelnui ir sumažintam pelnui, tenkančiam vienai akcijai, reikšmingos įtakos nebuvo. Jokios įtakos nebuvo gryniesiems pinigų srautams iš įprastinės veiklos, investicinės veiklos bei finansinės veiklos.

AB „Pieno žvaigždės“

Atsakingų asmenų patvirtinimas

2018 m. balandžio 25 d.
Vilnius

Dėl 2017 m. metinio pranešimo ir finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – finansinės ataskaitos) sudarymo

Mes, žemiau pasirašę AB „Pieno žvaigždės“ generalinis direktorius Aleksandr Smagin ir finansų direktorius Audrius Statulevičius patvirtiname, kad, mūsų žiniomis, finansinės ataskaitos, sudarytos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo emitento turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus. Metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, emitento būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Generalinis direktorius



Aleksandr Smagin

Finansų direktorius



Audrius Statulevičius

AKCINĖ BENDROVĖ „PIENO ŽVAIGŽDĖS“

2017 m. METINIS PRANEŠIMAS

BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas.

Pranešimas parengtas už 2017 finansinius metus.

Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	AB „Pieno žvaigždės“
Teisinė–organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistruota	Bendrovė įregistruota 1998 m. gruodžio 23 d.
Įmonės kodas	124665536
PVM mokėtojo kodas	LT246655314
Įstatinis kapitalas	13 088 981.51eurų, padalintas į 45 134 419 paprastąsias vardines 0.29 euro nominalios vertės akcijas.
Adresas	Perkūnkiemio g. 3, LT-12127 Vilnius, Lietuvos Respublika
Telefonas	(+370 5) 246 14 14
Faksas	(+370 5) 246 14 15
Elektroninis paštas	info@pienzvaigzdes.lt
Interneto puslapis	www.pienozvaigzdes.lt

Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

Pieno produktų gamyba.

Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

AB „Pieno žvaigždės“ yra pasirašiusi sutartį su AB Šiaulių bankas (banko 1992-02-04 licencija Nr.7), buveinė Šiaulių m. sav. Šiaulių m. Tilžės g. 149, telefonas (8-5) 2102477, dėl bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos tvarkymo.

Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

AB „Pieno žvaigždės“ paprastosios vardinės akcijos įtrauktos į Nasdaq Baltic biržos Oficialųjį vertybinių popierių prekybos sąrašą.

Akcijų rūšis – paprastosios vardinės;

Akcijų skaičius – 45 134 419;

Bendra nominali vertė – 13 088 981.51 eurų;

VP ISIN kodas – LT0000111676.

2017 m. gruodžio 31 d. AB „Pieno žvaigždės“ neturėjo supirktų nuosavų akcijų.

1. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas

AB „Pieno žvaigždės“ įkurta 1998 m. gruodžio 23 d. susijungus Lietuvoje savarankiškai veikusioms pieno perdirbimo įmonėms AB „Mažeikių pieninė“ bei AB „Pasvalio sūrinė“. Vėliau buvo prijungta AB „Kauno pienas“ ir 2004 m. AB „Panevėžio pienas“. Šiandien tokia struktūra leidžia specializuoti gamybą atskiruose filialuose, pasiekiant aukščiausią efektyvumo lygmenį ir tolygiai paskirstant žaliavinio pieno surinkimo pajėgumus šalyje.

AB „Pieno žvaigždės“ yra viena iš didžiausių Lietuvos pieno perdirbimo įmonių, kuri šiuo metu gamina daugiau nei 500 pavadinimų produktų. Bendrovės produkcija skirta ne tik vietinei rinkai, bet ir eksportuojama į Europos Sąjungos, NVS, Azijos šalis. Fermentiniai sūriai, išrūgų miltai ir švieži pieno produktai yra pagrindiniai AB „Pieno žvaigždės“ eksporto rinkoms gaminami produktai, užsitarnavę pripažinimą nepriekaištinga kokybe. Jiems suteikti tarptautiniai produkto kokybės sertifikatai.

Emitento pagrindinė veikla – pieno perdirbimas. Šis verslas yra rizikingas dėl galimų pokyčių žaliavos ir produktų rinkose, konkurencijos, taip pat galimų teisinių, politinių, technologinių bei socialinių pokyčių, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių su Emitento verslu, kas gali neigiamai paveikti Emitento pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Emitento pagrindinė žaliava yra pienas, kurio pasiūla dėl trumpo galiojimo termino yra sąlyginai ribota. Žaliavos tiekimo apribojimas gali turėti įtakos žaliavos trūkumui bei žaliavos kainų kilimui. Šie pokyčiai gali neigiamai paveikti Emitento pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Emitento verslas (ypatingai pieno surinkimas ir pristatymas) yra daug darbo jėgos reikalaujanti veikla. Darbuotojų trūkumas ir jų atlyginimų didėjimas gali neigiamai paveikti Emitento veiklos rezultatus.

Informacija apie finansines rizikas yra pateikta metinių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 21 pastaboje.

AB „Pieno žvaigždės“ įdiegta integruota kokybės ir aplinkos vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001:2008 ir ISO 14001:2004 standartų reikalavimus. Nuo 2012 m. kovo mėn. pradėta diegti maisto saugos vadybos sistema, atitinkanti ISO 22000:2005 standarto reikalavimus. 2013 m. gruodžio mėn. filialui Pasvalio sūrinė išduotas sertifikatas, patvirtinantis, kad filiale įdiegta maisto saugos sistema atitinka FSSC 22000 reikalavimus. Kiti trys AB „Pieno žvaigždės“ filialai maisto saugos sistemos įdiegimą užbaigė ir sertifikavo savo veiklą pagal FSSC 22000 reikalavimus 2015 metų pradžioje.

Pieno gaminių kokybės ir ypač jų saugos užtikrinimas, t. y. nekenksmingumas vartotojui, yra vienas iš pagrindinių Bendrovės uždavinių. Bendrovėje veikianti maisto saugos sistema leidžia valdyti nustatytus pavojus ir rizikos veiksnius bei svarbius kontrolės taškus, kurie susiję su pieno gaminių gamybos procesais, transportavimu ir vartojimu, pagerina kokybės kontrolę. Bendrovėje yra parengtos, įdiegtos ir veikia programos, kuriose numatytos sąlygos, priemonės ir elgsenos taisyklės, užkertančios kelią biologinei, cheminei, fizinei ar alerginei taršai, užtikrinančios pieno gaminių saugą ir kokybę.

1998–2002 m. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba AB „Pieno žvaigždės“ filialams išdavė eksporto į Europos Sąjungą patvirtinimus, kurie suteikia teisę eksportuoti pieno gaminius, paženklintus identifikavimo ženklu, į ES šalis. Be to, visi Bendrovės filialai yra patvirtinti eksportui į Rusiją bei Baltarusiją.

Pirminis kokybės vadybos sistemos sertifikavimas Bendrovės filialuose buvo atliktas 2002 m., kuomet buvo išduoti sertifikatai, liudijantys, kad filialuose yra sukurta, įforminta dokumentais, įgyvendinta ir prižiūrima kokybės vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001 standarto reikalavimus. Sertifikacinį auditą atliko ir filialams sertifikatus išdavė tarptautinė sertifikavimo įmonė TUV CERT. Per 2005–2006 m. į kokybės vadybos sistemą buvo integruota aplinkos vadybos sistema, atitinkanti ISO 14001 standarto reikalavimus, ir 2007 m.

vasario mėn. AB „Pieno žvaigždės“ gavo sertifikatą, patvirtinantį, kad Bendrovėje veikia integruota kokybės ir aplinkos vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001 ir ISO 14001 standartų reikalavimus. Kasmet sertifikavimo įmonė Bendrovėje atlieka priežiūros auditus, o kas 3 metai atliekamas sistemos persertifikavimas. AB „Pieno žvaigždės“ siekia nuolat gerinti ir efektyvinti savo veiklą ir procesus, todėl norėdama efektyviau išnaudoti išorės auditų rezultatus įmonės gerinimui 2013 m. AB „Pieno žvaigždės“ pakeitė sertifikavimo įstaigą. Nuo 2013 m. vadybos sistemų išorės auditus atlieka sertifikavo įstaiga DNV.

Bendrovei siekiant dar labiau tobulinti kokybės kontrolę, 2016 m. rugsėjo mėnesį, „Pasvalio sūrinės“ filialas ir 2017 m. rugsėjo mėnesį, „Mažeikių pieninės“ filialas, buvo sertifikuoti pagal IFS Food standarto reikalavimus. Ši Tarptautinį maisto standartą (IFS) sukūrė Vokietijos, Prancūzijos ir Italijos mažmeninės prekybos asociacija IFS Food, siekiant tenkinti Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Beniliukso šalių ir kitų šalių privačių prekybos tinklų reikalavimus. Įmonė, atitinkanti IFS standarto reikalavimus, užtikrina, kad suvaldo rizikas visose maisto gamybos proceso etapuose, pagamina saugų ir kokybišką produktą. Didžiausias dėmesys skiriamas produktams, kurie turi tenkinti galutinį užsakovą ir svarbiausiai vartotoją.

Tuo tarpu, „Kauno pieno“ filialui, 2017 m. balandžio mėnesį, buvo išduotas BRC (Global Standart For Food Safety) sertifikatas. 1998 m. britų mažmenininkų konsorciumas (British Retail Consortium - BRC) sukūrė ir įdiegė BRC maisto techninį standartą, kuris skirtas naudoti vertinant parduodamų maisto produktų gamintojus. Jo paskirtis padėti maisto tvarkymo įmonėms gaminti ir tiekti vienodo saugumo bei kokybės maisto produktus. Tai leidžia užtikrinti vartotojų pasitikėjimą įmonės maisto sauga. Dėl BRC standartų reikalavimų ir kontrolės metodikos aiškumo ir universalumo jie pripažįstami visame pasaulyje.

Bendrovės filialai „Kauno pienas“ ir „Panevėžio pienas“ yra sertifikuoti ekologiškų produktų gamybai (ekologiški jogurtai, ekologiška varškė, ekologiškas varškės sūris, ekologiškas pienas, ekologiška grietinė). Patvirtinimą, jog įmonė atitinka reikalavimus, kasmet atlikus patikrinimą, išduoda VŠĮ „Ekoagros“. Gaminant ekologiškus pieno gaminius griežti reikalavimai keliami ne tik gamybos procesams, bet ir jų sudėtinėms dalims. Sertifikuoti ekologiški gaminiai ženklinami papildoma informacija: ekologiškų produktų sertifikavimo ženklu, sertifikavimo įstaigos kodu, nuoroda, kur užaugintos gaminių sudėtyje esančios žemės ūkio žaliavos.

Bendrovės kai kuriems gaminiams suteikti specifiniai HALAL (išrūgų milteliams ir grietinėlei) ir KOSHER (išrūgų milteliams) kokybės sertifikatai.

Bendrovės vadovybė yra įsipareigojusi gaminti saugius ir kokybiškus pieno gaminius, atitinkančius vartotojų poreikius ir lūkesčius, darant kuo mažesnę poveikį aplinkai. Tai apibrėžta Bendrovės maisto saugos, kokybės ir aplinkos apsaugos politikoje.

2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

Pagrindiniai veiklos rodikliai, mln. EUR	2017 12 31	2016 12 31 *
Apyvarta	167,8	150,1
Bendrasis pelnas	27,3	31,5
Pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir amortizaciją (EBITDA)	4,8	10,3
Pelnas prieš mokesčius	-3,4	1,8
Investicijų į nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus suma	6,1	5,9
Vidutinis darbuotojų skaičius	1 735	1 768
Supirka natūralaus pieno, tūkst. t	277,9	268,2
Supirka pieno pagal bazinius rodiklius, tūkst. t	341,5	330,5

* Palyginamieji skaičiai už 2016 metus buvo perskaičiuoti dėl apskaitos politikos pakeitimo. Plačiau apie tai atskleista yra finansinių ataskaitų 26 pastaboje.

Pagrindiniai įmonės kokybės ir aplinkos vadybos principai:

- kokybės vadybos sistema orientuota į vartotoją, didelis dėmesys skiriamas vartotojo poreikių ir lūkesčių užtikrinimui;
- privaloma laikytis švaresnės gamybos principų; identifikuoti ir valdyti tuos aspektus, kurie daro reikšmingą poveikį aplinkai, užtikrinti tinkamą pasirengimą avarinėms situacijoms;
- Bendrovės vadovybė nustato vieningus tikslus ir uždavinius. Vadovai sukuria Bendrovėje tokią atmosferą, kurioje, siekiant tikslų, dalyvauja visi darbuotojai;
- į Bendrovės veiklą įtraukiami visų lygių darbuotojai;
- visa Bendrovės veikla ir su ja susiję ištekliai yra valdomi kaip procesas;
- tarpusavyje susiję procesai apibrėžiami, suvokiami ir valdomi kaip sistema, o tai didina įmonės rezultatyvumą ir veiksmingumą;
- Bendrovės tikslas – nuolatinis gerinimas. Gerinimo veikla yra suderinta su Bendrovės strategija, o kiekvienas dirbantysis siekia nuolat gerinti produktus, procesus, sistemas;
- rezultatyvūs sprendimai pagrindžiami duomenų ir informacijos analize;
- didelis dėmesys skiriamas ryšiams su tiekėjais.

ISO 9001 ir ISO 14001 sertifikatų turėjimas įrodo, kad Bendrovėje struktūra, atsakomybė ir įgaliojimai yra apibrėžti, procesai ir procedūros aprašyti, pagrindiniai dokumentai kontroliuojami ir nuolat atnaujinami, patikrinimai ir kontrolės veiksmai reguliariai atliekami, neatitiktys identifikuojamos, analizuojamos ir taisomos, užtikrinama neatitiktųjų ir avarių prevencija, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai.

Bendrovėje aukščiausia vadovybė kasmet peržiūri ir patvirtina maisto saugos, kokybės ir aplinkos apsaugos politiką.

3. Visų įmonės įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Per 2017 metus AB „Pieno žvaigždės“ neįsigijo nuosavų akcijų.

4. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Per 2017 metus bendrovė neįsigijo, neperleido ir neanuliavo savų akcijų. Per 2016 metus Bendrovė anuliavo anksčiau įsigytas 4 500 000 vnt. savų akcijų, kas sudarė 9,07% akcinio kapitalo.

5. Informacija apie apmokėjimą už savas akcijas, jeigu jos įsigyjamoms ar perleidžiamoms už užmokestį

Per 2017 metus AB „Pieno žvaigždės“ neįsigijo nuosavų akcijų.

6. Įmonės savų akcijų įsigijimo per ataskaitinį laikotarpį priežastys

-

7. Informacija apie įmonės filialus ir atstovybes

AB „Pieno žvaigždės“ struktūroje yra 4 gamybiniai filialai:

- ✓ Filialas „Kauno pienas“, Taikos pr. 90, LT-51181 Kaunas;
- ✓ Filialas „Mažeikių pieninė“, Skuodo g. 4, LT-89100 Mažeikiai;
- ✓ Filialas „Pasvalio sūrinė“, Mūšos g. 14, LT-39104 Pasvalys;
- ✓ Filialas „Panevėžio pienas“, Tinklų g. 9, LT-35115 Panevėžys.

8. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

Jokių reikšmingų įvykių, įvykusių po finansinių metų pabaigos, nebuvo.

9. Įmonės veiklos planai ir prognozės

AB „Pieno žvaigždės“ pagrindiniai tikslai 2018 metams:

- ✓ Siekiama 2018 metų apyvarta apie 186 mln. eurų;

10. Informacija apie įmonės tyrimų ir plėtros veiklą

Įmonė pastoviai vykdo investicijas ir ieško būdų, kaip užtikrinti pastovų augimą bei geresnį veiklos efektyvumą.

11. Įmonės finansinės rizikos valdymo tikslai, naudojamos numatomų sandorių pagrindinių grupių apsidraudimo priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių apskaita, ir įmonės kainų rizikos, kredito rizikos, likvidumo rizikos ir pinigų srautų rizikos mastai

Įmonės finansinės rizikos valdymo tikslai yra pateikti finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje. Įmonės kainų rizikos, kredito rizikos, likvidumo rizikos ir pinigų srautų rizikos mastai yra pateikiami finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 21 pastaboje.

Informacija apie įmonės naudojamus išvestinius finansinius instrumentus yra pateikta finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 20 pastaboje.

12. Informacija apie akcinės bendrovės vadovo, valdybos narių kitas einamas vadovaujamas pareigas (juridinio asmens (teisinė forma, pavadinimas, kodas, buveinė (adresas) vadovo, juridinio asmens (teisinė forma, pavadinimas, kodas, buveinė (adresas) valdymo organo arba priežiūros organo nario) ir svarbiausia informacija apie pagrindinę jų darbovietę (pareigos, juridinio asmens teisinė forma, pavadinimas, kodas, buveinė (adresas)).

Valdybos narių ir administracijos vadovo užimamos pareigos AB Pieno žvaigždėse ir kitose įmonėse:

Vardai, pavardės	Užimamos pareigos AB Pieno žvaigždėse	Užimamos vadovaujančios pareigos kitose įmonėse
Aleksandr Smagin	Generalinis direktorius; Valdybos narys.	Nėra
Audrius Statulevičius	Finansų direktorius; Valdybos pirmininkas (iki 2018.01.09).	AB Dolomitas (į.k. 167900844, Dolomito g. 6, Petrašiūnai, Pakruojo raj.) valdybos narys
Julius Kvaraciejus	Valdybos narys; Verslo plėtros direktorius.	Nėra
Regina Kvaraciejienė	Valdybos narė; Konsultantė.	Nėra
Voldemaras Klovas	Valdybos narys; Generalinio direktoriaus pavaduotojas.	Nėra
Gžegož Rogoža	Valdybos narys; Filialo Kauno pienas generalinis direktorius.	Nėra
Artiom Smagin	Valdybos narys;	Nėra

Marketingo projektų vadovas.

Vitalis Paškevičius	Valdybos narys (nuo 2018.01.31).	UAB „Assorti.lt“ (Verkių g. 29 (Šeimos aikštė 11) Vilnius Įm. kodas 302309468) Direktorius; UAB „Bobketa“ (Kelpių g. 25-1, Tarandės k. Vilniaus r., Įm. kodas 302808827) Direktorius
---------------------	----------------------------------	---

2017 m. Bendrovės valdymo ataskaita

1. Nuoroda į taikomą bendrovių valdymo kodeksą

Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso pateikiama priede prie šios valdymo ataskaitos. (Priedas Nr.1)

2. Nukrypimų nuo bendrovių valdymo kodekso nuostatų paaiškinimas.

Informacija apie tai, kodėl yra nesilaikoma kai kurių bendrovių valdymo kodekso nuostatų yra pateikta kartu su bendrovių valdymo kodekso nuostatomis priede prie šios valdymo ataskaitos. (Priedas Nr.1)

3. Informacija apie rizikos mastą ir rizikos valdymą – apibūdinamas su finansine atskaitomybe susijusios rizikos valdymas, rizikos mažinimo priemonės ir įmonėje įdiegta vidaus kontrolės sistema.

Įmonės finansinė apskaita vedama ir finansinė atskaitomybė sudaroma pagal Tarptautinius finansinės apskaitos standartus. Metinė finansinė atskaitomybė yra audituojama nepriklausomų auditorių, kuriuos renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Auditorių nepriklausomumą vertiną įmonės audito komitetas. Ši tvarka užtikrina įmonės sudaromos finansinės atskaitomybės pateikiamų duomenų aktualumą ir skaidrumą.

4. Informacija apie reikšmingus tiesiogiai ir ne tiesiogiai valdomus akcijų paketus

Naujausiais turimais duomenimis (2018 m. sausio 31 d.) Bendrovėje iš viso buvo 3 744 akcininkai.

Akcininkai, turintys daugiau kaip 5 % AB „Pieno žvaigždės“ įstatinio kapitalo ir balsų:

Akcininkas	Turimų akcijų skaičius	Įstatinio kapitalo dalis %	Balsų dalis, %	Balsų dalis su kartu veikiančiais asmenimis, % *
ŽŪKB „Smilgelė“ J. Tumo Vaižganto 8/27-3. Vilnius, į.k. 2490652	6.677.200	14,79%	14,79%	-
UAB „Agrolitas Imeks Lesma“ Laisvės pr 125, Vilnius, į.k. 2191855	6.228.459	13,80%	13,80%	-
Suvel Commodities DMCC, Office L, Silver Tower, JLT, Dubajus, JAE	5.122.022	11,35%	11,35%	-
Kvaraciejus Julius	7.085.907	15,70%	15,70%	32,36%
Regina Kvaraciejienė	2.126.959	4,71%	4,71%	32,36%
Klovas Voldemaras	3.142.567	6,96%	6,96%	32,36%
Klovienė Danutė	878.328	1,95%	1,95%	32,36%
Smagin Aleksandr	1.323.536	2,93%	2,93%	32,36%
Rogoža Gžegož	46.150	0,10%	0,10%	32,36%

* Kartu veikiančiais asmenimis laikomi valdybos nariai ir jų sutuoktiniai

5. Informacija apie sandorius su susijusiomis šalimis

Informacijos apie sandorius su susijusiomis šalimis yra pateikta finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (23 pastaba).

6. Informacija apie akcininkus, turinčius specialias kontrolės teises, ir šių teisių aprašymas

Bendrovėje nėra akcininkų turinčių specialias kontrolės teises.

7. Informacija apie visus esamus balsavimo teisių apribojimus, tokius kaip tam tikrą balsų procentą arba skaičių turinčių asmenų balsavimo teisių apribojimai, terminus, iki kurių galima pasinaudoti balsavimo teisėmis, arba sistemas, pagal kurias vertybinių popierių suteikiamos turtinės teisės yra atskiriamos nuo vertybinių popierių turėtojo

Bendrovėje nėra jokių balsavimo teisių apribojimų. Taip pat, bendrovei nėra žinoma apie akcininkų tarpusavio susitarimus, kuriais galėtų būti apribotas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisė. Bendrovėje nėra akcininkų turinčių specialias kontrolės teises.

8. Informacija apie taisykles, reglamentuojančias valdybos narių išrinkimą ir pakeitimą, taip pat įmonės įstatų pakeitimus

AB „Pieno žvaigždės“ įstatatai keičiami ir įmonės valdyba renkama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma.

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Bendrovės valdyba sudaroma iš 7 (septynių) narių 4 metų laikotarpiui. Valdyba iš narių renka valdybos pirmininką.

Valdybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Renkant valdybos narius, kiekvienas akcininkas turi tokį balsų skaičių, kuris lygus balsų skaičiaus, kurį suteikia jam priklausančios akcijos, ir renkamų valdybos narių skaičiaus sandaugai. Šiuos balsus akcininkas skirsto savo nuožiūra – už vieną ar kelis kandidatus. Išrenkami daugiau balsų surinkę kandidatai. Jei kandidatų, surinkusių po lygiai balsų, yra daugiau nei laisvų vietų valdyboje, rengiamas pakartotinis balsavimas, kuriame kiekvienas akcininkas gali balsuoti tik už vieną iš lygų balsų skaičių surinkusių kandidatų. Jeigu valdybos narys atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas ir akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 1/10 visų balsų, pavienių valdybos narių rinkimui prieštarauja, valdyba netenka įgaliojimų ir turi būti renkama visa valdyba. Jeigu renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos.

Bendrovės įstatatai gali būti keičiami visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, priimtu ne mažesne nei 2/3 balsų dauguma, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytas išimtis. Visuotiniam akcininkų susirinkimui priėmus sprendimą pakeisti Bendrovės įstatus, surašomas visas pakeistų įstatų tekstas ir po juo pasirašo visuotinio susirinkimo įgaliotas asmuo. Pakeistus Bendrovės įstatus bei sprendimą juos pakeisti patvirtinančius dokumentus Bendrovės vadovas per įstatymų nustatytus terminus turi pateikti juridinių asmenų registro tvarkytojui. Bendrovės pakeisti įstatatai įsigalioja tik juos įregistravus įstatymų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre.

9. Informacija apie valdybos narių įgaliojimus

Valdybos narių įgaliojimai yra tokie, kaip numatyta LR Akcinių bendrovių įstatyme. Bendrovės įstatuose nėra numatyta jokių įgaliojimų apribojimų ar papildymų.

10. Informacija apie visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, akcininkų teises ir jų įgyvendinimą, jeigu ši informacija nenustatyta įstatymuose

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, jo sušaukimo tvarka bei kiti su visuotinio akcininkų susirinkimo veikla ir priimamais sprendimais susiję klausimai reglamentuojami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

11. informacija apie valdymo, priežiūros organų ir jų komitetų sudėtį, jų ir įmonės vadovo veiklos sritis

Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma.

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Bendrovės valdyba sudaroma iš 7 (septynių) narių 4 metų laikotarpiui. Valdyba iš narių renka valdybos pirmininką.

Valdyba

Vardai, pavardės	Pareigos	Turimas akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Audrius Statulevičius*	pirmininkas	-	-	2016 04 28	2018 01 09
Artiom Smagin	narys	-	-	2016 04 28	2020 04 28
Julius Kvaraciejus	narys	7 085 907	15,70	2016 04 28	2020 04 28
Voldemaras Klovas	narys	3 142 567	6,96	2016 04 28	2020 04 28
Aleksandr Smagin	narys	1 323 536	2,93	2016 04 28	2020 04 28
Regina Kvaraciejienė	narys	2 126 959	4,71	2016 04 28	2020 04 28
Gžegož Rogoža	narys	46 150	0,10	2016 04 28	2020 04 28
Vitalis Paškevičius	narys	0	0,00	2018 01 31	2020 04 28

Audrius Statulevičius atsistatydino iš bendrovės valdybos nuo 2018 m. sausio 10 dienos.

Administracija

Vardai, pavardės	Pareigos	Turimas akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %
Aleksandr Smagin	Gen. direktorius	1 323 536	2,93
Audrius Statulevičius	Finansų direktorius	-	-

Valdybos vadovo įgaliojimai veiklos sritys yra tokie, kaip numatyta LR Akcinių bendrovių įstatyme. Bendrovės įstatuose nėra numatyta jokių įgaliojimų apribojimų ar papildymų

Informacija apie valdymo organams priskaičiuotas pinigų sumas ir sandorius su valdymo organų nariais yra pateikta finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 23 pastaboje.

Bendrovėje sudarytų komitetų nariai

Bendrovėje yra sudarytas audito komitetas

Vardai, pavardės	Pareigos	Turimas akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Jūratė Zarankienė	Pirmininkė	-	-	2017 04 28	2018 04 28
Danutė Kairevičienė	Narė	-	-	2017 04 28	2018 04 28

12. Įmonės vadovo, valdymo ir priežiūros organų narių išrinkimui taikomos įvairovės politikos, susijusios su tokiais aspektais, kaip pavyzdžiui amžius, lytis, išsilavinimas, profesinė patirtis, aprašymas, šios politikos tikslai, jos įgyvendinimo būdai ir rezultatai ataskaitiniu laikotarpiu. Jeigu įvairovės politika netaikoma, paaiškinamos netaikymo priežastys

Įmonėje nėra taikoma įvairovės politika renkant įmonės vadovą, valdymo ar priežiūros organų narius, nes įmonėje nėra tokios patvirtintos politikos. Pagrindinis kriterijus renkant kandidatą į priežiūros ar valdymo organų narius yra kandidato kompetencija.

13. Informacija apie kiekvieno valdymo, priežiūros organo nario atlyginimą (vidutinius per ataskaitinį laikotarpį išmokėtus atlyginimus, atskirai nurodant premijas, priemokas, tantjemas ir kitokias išmokas)

Informacija apie valdymo organams priskaičiuotas pinigų sumas ir sandorius su valdymo organų nariais yra pateikta finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 23 pastaboje.

14. Informacija apie visus akcininkų tarpusavio susitarimus (jų esmė, sąlygos)

Bendrovei nėra žinoma apie akcininkų tarpusavio susitarimus, kuriais galėtų būti apribotas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisė. Bendrovėje nėra akcininkų, turinčių specialias kontrolės teises.

SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA

1. Įmonės verslo modelis

AB „Pieno žvaigždės“ įkurta 1998 m. gruodžio 23 d. susijungus Lietuvoje savarankiškai veikusioms pieno perdirbimo įmonėms AB „Mažeikių pieninė“ bei AB „Pasvalio sūrinė“. Vėliau buvo prijungta AB „Kauno pienas“ ir 2004 m. AB „Panevėžio pienas“. Šiandien tokia struktūra leidžia specializuoti gamybą atskiruose filialuose, pasiekiant aukščiausią efektyvumo lygmenį ir tolygiai paskirstant žaliavinio pieno surinkimo pajėgumus šalyje.

Bendrovės pagrindinė veikla – pieno perdirbimas. AB „Pieno žvaigždės“ yra viena iš didžiausių Lietuvos pieno perdirbimo įmonių, kuri šiuo metu gamina daugiau nei 500 pavadinimų produktų. Bendrovės produkcija skirta ne tik vietinei rinkai, bet ir eksportuojama į Europos Sąjungos, NVS, Azijos šalis. Fermentiniai sūriai, išrūgų miltai ir švieži pieno produktai yra pagrindiniai AB „Pieno žvaigždės“ eksporto rinkoms gaminami produktai, užsitarnavę pripažinimą neprikaištinga kokybe. Jiems suteikti tarptautiniai produkto kokybės sertifikatai.

Pagrindiniai akcentai, apibūdinantys įmonę:

- Veikiame šalyje su giliomis pieno gamybos tradicijomis. Superkamo pieno kiekis Lietuvoje tenkantis vienam gyventojui yra didesnis nei pripažintų pieno milžinų tokių kaip Vokietija, Prancūzija, Lenkija ir Jungtinė karalystė;
- Keturios specializuotos gamyklos Lietuvoje;
- Platus asortimentas atitinkantis net išrankiausių pirkėjų poreikius;
- Gaminame populiarius kasdieninius produktus tokius kaip pienas, jogurtas ar grūdėta varškė;
- Prekių krepšelį papildo Cagliata, Mozzarella, pieno miltai ir kiti biržiniai produktai;
- 2017 metų apyvarta 168 mln. eurų;
- Per paskutinius 10 metų buvo investuota daugiau nei 100 mln. eurų;
- Žaliavinio pieno supirkimas 760 t/d;
- Nuosavas distribucijos tinklas įskaitant sunkvežimius ir sandėlius;
- Nuosavas pieno surinkimo tinklas aprėpiantis visą šalį;
- Produkciją eksportuojame į daugiau nei 40 šalių;
- Esame apdovanoti už aukštą kokybę ir puikius pirkėjų vertinimus;
- Aistringai ne tik dirbame, bet ir sportuojame. Turime savo krepšinio komandą aukščiausioje Lietuvos lygoje;

2. Įmonės politikos, kurios laikomasi dėl aplinkosaugos, socialinių ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimo klausimų, įskaitant atliktą šios politikos įgyvendinimo kontrolę, aprašymas

Bendrovė savo veikloje siekia tausoti aplinką, taupiai naudoti gamtos išteklius, gamybinėje veikloje diegti modernias, efektyvias ir poveikio aplinkai požiūriu saugias technologijas. Bendrovė vadovaujasi aplinkosaugą reglamentuojančių teisės aktų ir normų reikalavimais, profesionaliai taiko prevencines priemones, mažinančias neigiamą įtaką aplinkai. Svarbiausi keliami aplinkos apsaugos klausimai: saugi įrenginių eksploatacija, saugus ekologiniu požiūriu pavojingų medžiagų naudojimas, susidariusių atliekų tvarkymas, Bendrovė vykdo visus jai keliamus aplinkos apsaugos reikalavimus ir savo iniciatyva rūpinasi naujų įrenginių statyba bei senų įrenginių atnaujinimu.

AB „Pieno žvaigždės“ įdiegta integruota kokybės ir aplinkos vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001:2008 ir ISO 14001:2004 standartų reikalavimus. ISO 9001 ir ISO 14001 sertifikatų turėjimas įrodo, kad Bendrovėje struktūra, atsakomybė ir įgaliojimai yra apibrėžti, procesai ir

procedūros aprašyti, pagrindiniai dokumentai kontroliuojami ir nuolat atnaujinami, patikrinimai ir kontrolės veiksmai reguliariai atliekami, neatitiktys identifikuojamos, analizuojamos ir taisomos, užtikrinama neatitiktį ir avarių prevencija, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai.

Bendrovėje aukščiausia vadovybė kasmet peržiūri ir patvirtina maisto saugos, kokybės ir aplinkos apsaugos politiką.

Bendrovė netoleruoja jokių korupcijos apraiškų ir pasisako už sąžiningą verslą ir skaidrų bendravimą su valstybės institucijomis. Įmonė nuolat vykdo veiklos kontrolę, tobulina veiklos procesus. Bendrovė susilaiko nuo bet kokių įtakos formų – tiek tiesioginių, tiek netiesioginių – politikams ir nefinansuoja politinių partijų, jų atstovų ar jų kandidatų, rinkimų kampanijų (ar susijusių asmenų) vardu įsteigtų fondų nesvarbu, ar tai būtų Lietuvoje, ar kitoje šalyje. Bendrovė visuomet bendradarbiauja su institucijomis ir yra pasirengusi suteikti visą reikalingą informaciją ar pagalbą.

3. Įmonės socialinės politikos rezultatai

Vykdydama savo veiklą Bendrovė netoleruoja jokių žmogaus teisių pažeidimų, yra už sąžiningą bei skaidrią darbo užmokesčio politiką, laikosi viršvalandinį darbą ir darbo laiko trukmę reglamentuojančių įstatymų, gerbia darbuotojų teisę į poilsį ir netoleruoja jokių smurto formų, žodinių įžeidimų ar patyčių. Bendrovėje nebuvo užfiksuota nuostatų pažeidimų atvejų, pažeidimų dėl diskriminacijos, darbuotojų rasės, lyties, religijos, politinių įsitikinimų, tautybės, socialinės kilmės ar kitų priežasčių.

Įmonės darbuotojai ir vidutinis darbo užmokestis:

	2017 12 31	2016 12 31
Vidutinis darbuotojų skaičius	1 735	1 768
Su aukštuoju išsilavinimu	396	387
Su aukštesniu ju išsilavinimu	364	402
Su viduriniu išsilavinimu	830	852
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	145	127
	2017 12 31	2016 12 31
Vidutinis darbuotojų skaičius	1 735	1 768
Vadovaujančio personalo	84	80
Specialistų	307	316
Darbininkų	1 344	1 372
	2017 12 31	2016 12 31
Vidutinis atlyginimas, Eur		
Vadovaujančio personalo	1 897	1 861
Specialistų	945	894
Darbininkų	665	642

Bendrovė gerbia darbuotojų teises ir pasisako prieš vaikų darbą, bet kokią diskriminaciją tiek įdarbinant naujus darbuotojus, tiek tarp esamų darbuotojų. Bendrovėje veikia profesinės sąjungos ir galioja kolektyvinė sutartis. Objektvyvus paties darbuotojo ir jo vadovo atliktas darbuotojo kompetencijų įvertinimas yra vienintelis darbuotojų vertinimo būdas. Bendrovė ir pati rūpinasi darbuotojų kompetencijos kėlimu. Bendrovė nustato ir moka atlyginimus skaidriai, pagal aiškiai nustatytą tvarką. Bendrovė rūpinasi darbuotojų sveikata, savo iniciatyva organizuoja neformalius renginius, į kuriuos kviečia visus darbuotojus, rūpinasi darbuotojams palankios organizacinės kultūros įtvirtinimu.

4. Informacija apie pagrindinę riziką, susijusią su įmonės vykdoma veikla, kiek tai susiję su įmonės verslo santykiais, produktais ar paslaugomis, dėl kurių gali kilti neigiamų padarinių, ir informacija, kaip įmonė tą riziką valdo

Bendrovės pagrindinė veikla – pieno perdirbimas. Šis verslas yra rizikingas dėl galimų pokyčių žaliavos ir produktų rinkose, konkurencijos, taip pat galimų teisinių, politinių, technologinių bei socialinių pokyčių, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių su Emitento verslu, kas gali neigiamai paveikti Emitento pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Emitento pagrindinė žaliava yra pienas, kurio pasiūla dėl trumpo galiojimo termino yra sąlyginai ribota. Žaliavos tiekimo apribojimas gali turėti įtakos žaliavos trūkumui bei žaliavos kainų kilimui. Šie pokyčiai gali neigiamai paveikti Emitento pinigų srautus ir veiklos rezultatus. Ši rizika valdoma diversifikuojant žaliavinio pieno pirkimą iš skirtingų (skirtingo dydžio) tiekėjų Lietuvoje, bei papildomai importuojant žaliavinį pieną iš kitų valstybių (pagrindė iš Latvijos ir Estijos).

Emitento verslas (ypatingai pieno surinkimas ir pristatymas) yra daug darbo jėgos reikalaujanti veikla. Darbuotojų trūkumas ir jų atlyginimų didėjimas gali neigiamai paveikti Emitento veiklos rezultatus. Rizika valdoma investuojant į modernią įrangą, kuri leidžia mažinti darbuotojų skaičių. Pastoviai peržiūrima darbo užmokesčio ir darbuotojų motyvacinės sistemos siekiant išlaikyti esamus bei pritraukti naujus darbuotojus.

Informacija apie finansines rizikas ir jų valdymą yra pateikta metinių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 21 pastaboje.

5. Nefinansiniai pagrindiniai įmonės veiklos rodikliai

Pagrindiniai veiklos rodikliai	2017 12 31	2016 12 31
Investicijų į nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus suma, mln. eur	6,1	5,9
Vidutinis darbuotojų skaičius	1 735	1 768
Supirktas natūralaus pieno, tūkst. t	277,9	268,2
Supirktas pieno pagal bazinius rodiklius, tūkst. t	341,5	330,5
Parduota sūrių, mln. eurų	36,095	29,157
Parduota sausų pieno produktų, mln. eurų	9,076	9,131
Parduota šviežių pieno produktų, mln. eurų	114,986	105,491
Parduota kitų prekių, mln. eurų	7,596	6,347

Priedas Nr. 1

**AB „Pieno Žvaigždės“ pranešimas apie Nasdaq Baltic vertybinių popierių
biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi**

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTU ALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos.		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė prognozes pateikia esminių įvykių pranešimo forma per centrinę reglamentuotos informacijos bazę, tačiau kai kurių strategijos momentų negali iš anksto viešai atskleisti dėl konkurencinės kovos rinkoje.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma. Valdybos kontrolę atlieka visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriam valdyba atsiskaito.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovės kolegialus valdymo organas yra valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Bendrovės kolegialus valdymo organas yra valdyba. Bendrovės akcininkai kolegialaus priežiūros organo nesudaro.

<p>2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.¹</p>	<p>Taip</p>	<p>Kadangi Bendrovė nesudaro kolegialaus priežiūros organo, III ir IV principai taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.</p>
<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.²</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdyboje yra septyni valdybos nariai kurie atstovauja visų pagrindinių akcininkų interesus. Toks valdybos narių skaičius yra pakankamas ir užtikrina, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti valdybai priimant sprendimus.</p>
<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos nariai renkami maksimaliai teisės aktų numatyta ketverių metų kadencijai. Jokių apribojimų jų perrinkimui nėra.</p>
<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės vadovas nėra valdybos pirmininkas. Kliūčių vykdyti nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai nėra.</p>

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.

<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	Taip	Bendrovė atskleidžia informaciją apie kandidatus į bendrovės kolegialų organą. Akcininkų struktūroje nėra dominuojančių akcininkų. Visos aktyvios akcininkų grupės turi savo atstovus valdyboje.
<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	Taip	Informacija apie esamus bendrovės kolegialaus organo narius yra pateikiama bendrovės metiniame pranešime. Prieš būsimus kolegialaus organo narių rinkimus teisės aktuose numatyta informacija apie juos pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	Taip	Informacija apie esamus bendrovės kolegialaus organo narius yra pateikiama bendrovės metiniame pranešime. Prieš būsimus valdybos narių rinkimus teisės aktuose numatyta informacija apie juos pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	Taip	Bendrovės kolegialaus organo nariai turi ilgametę patirtį bendrovių valdyme, įvairiapusių žinių, ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės kolegialaus organo nariai turi ilgametę bendrovių valdymo patirtį. Jei būtų išrinkti nauji bendrovės valdybos nariai, jie būtų supažindinami su situacija bendrovėje, bei valdymo ypatumais.</p>
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.</p>	<p>Ne</p>	<p>Šioje valdybos kadencijoje akcininkai neišrinko nepriklausomų narių.</p>
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 	<p>Ne</p>	<p>Šioje valdybos kadencijoje akcininkai neišrinko nepriklausomų narių.</p>

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluoė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>		
<p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	Ne	Šioje valdybos kadencijoje akcininkai neišrinko nepriklausomų narių.
<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	Ne	Šioje valdybos kadencijoje akcininkai neišrinko nepriklausomų narių.
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	Ne	Šioje valdybos kadencijoje akcininkai neišrinko nepriklausomų narių.

<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Ne</p>	<p>Šioje valdybos kadencijoje akcininkai neišrinko nepriklausomų narių.</p>
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸</p>	<p>Taip</p>	<p><i>Bendrovės vadovas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį pateikia ataskaitas kolegialiam valdymo organui, bei gauna jo rekomendacijas. Bendrovės valdyba tvirtina vadovo paruoštą metinį pranešimą.</i></p>
<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiais sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimą, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p>Taip</p>	<p><i>Bendrovės valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</i></p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų išsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius išsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	<p><i>Kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose šauktuose kolegialaus organo posėdžiuose kvorumas buvo.</i></p>

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluootė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinamos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdančią bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Ne</p>	
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbai ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Ne</p>	<p><i>Bendrovėje sudaromas tik audito komitetas.</i></p>

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	Taip	
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p> <p>Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	Ne	Audito komitetą sudaro du nariai.
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad priėti tokios išvados.</p>	Taip	Metinis audito komiteto pranešimas teikiamas Įmonės valdybai ir akcininkų susirinkimui.
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	Taip	

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąją vadovybę, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Neaktualu	Pažymėta „neaktualu“, nes Skyrimo komitetas nėra sudaromas.
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti 	Neaktualu	Pažymėta „neaktualu“, nes Atlyginimų komitetas nėra sudaromas.

<p>vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 	<p>Taip</p>	<p>Audito komitetas paskirtas ir patvirtintas akcininkų susirinkime. Audito komitetas teikia metines ataskaitas įmonės valdybai ir akcininkų susirinkimui.</p>

<p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	Ne	Valdybos darbo ataskaitą buvo planuota pristatyti akcininkams 2018.01.10. Tačiau VAS neįvyko, o pakartotiniame VAS (2018.01.31) akcininkai balsų dauguma nusprendė ataskaitos neklausti.

V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiam principui vadinama <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovėje šią nuostatą įgyvendina kolegialus organas - valdyba.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metus ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²	Taip	Bendrovės valdybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metus ketvirtį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Valdyba atlieka kolegialių organų darbą
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios paprastosios vardinės akcijos visiems bendrovės akcijų savininkams suteikia vienodas teises.

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metus ketvirtį.

6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Pagrindiniai Bendrovės akcininkai yra atstovaujami valdyboje, kuri ir priima pagrindinius sprendimus.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Visi Bendrovės akcininkai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo datą, vietą ir laiką. Visiems Bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo sudaroma galimybė gauti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		
<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>Taip</p>	
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	<p>Taip</p>	
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	<p>Ne</p>	
<p>7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.</p>	<p>Taip</p>	
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovės atlyginimų politika nėra viešinama.</p>
<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.</p>

<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos. 	Neaktualu	Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Neaktualu	Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priešastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 	Neaktualu	Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.

<p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Neaktualu	Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Neaktualu	Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Neaktualu	Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	Neaktualu	Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.
<p>8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.</p>	Taip	
<p>8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>	Taip	
<p>8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio acininkų susirinkimo vaidmenį.</p>	Neaktualu	Todėl, kad atlyginimų ataskaita nėra skelbiama
<p>8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.</p>	Neaktualu	Tokia atlygio sistema nėra taikoma.

8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamosi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Tokia atlygio sistema nėra taikoma.
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Tokia atlygio sistema nėra taikoma.
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Tokia atlygio sistema nėra taikoma.
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Neaktualu	Atlyginimų ataskaita nėra skelbiama.
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Tokia atlygio sistema nėra taikoma.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	Tokia atlygio sistema nėra taikoma.
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	Neaktualu	Tokia atlygio sistema nėra taikoma.
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	Neaktualu	Tokia atlygio sistema nėra taikoma.

<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Neaktualu	Tokia atlygio sistema nėra taikoma.
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	Taip	
<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>		
<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>		
<p>X principas: Informacijos atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.</p>		
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p>	Taip	<p>Informacija apie Bendrovę, nurodyta šiose rekomendacijose, atskleidžiama šiuose šaltiniuose: Bendrovės metiniame pranešime, finansinėje atskaitomybėje bei jos aiškinamajame rašte, pranešimuose apie akcijų paketų įgijimą/ netekimą, pranešimuose apie esminius įvykius skelbiant juos per biržos informacinę sistemą.</p>

10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	Ne	Įmonė nėra patronuojanti bendrovė
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.	Taip	Atskleidžiama informacija apie įmonės vadovų gautą užmokestį.
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Informacija per centrinę reglamentuotos informacijos bazę pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Be to, informaciją Bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kuriose prekiaujama bendrovės akcijomis. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos akcijų kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		
Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	

<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šios nuostatos. Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.</p>
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	<p>Taip</p>	